

INSPIRĂ Moldova

APROBAT
prin decizia Consiliului orășenesc Basarabeasca
nr. ____ din „__” _____ 2026

PROIECT

PLAN STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI BASARABEASCA

pentru anii 2026–2030

Basarabeasca, Republica Moldova, 2026

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR.....	3
INTRODUCERE.....	4
1.PREZENTARE ISTORICĂ ȘI CARACTERISTICI GEOGRAFICE ALE LOCALITĂȚII.....	5
2. ANALIZA ȘI DIAGNOSTICAREA SITUAȚIEI.....	8
2.1. SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ, OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI MIGRAȚIA FORȚEI DE MUNCĂ.....	8
2.2. DEZVOLTAREA SOCIALĂ ȘI INFRASTRUCTURA.....	11
2.3. CULTURA, TINERETUL ȘI SPORTUL.....	17
2.4. ATRACTIVITATEA ISTORICĂ ȘI TURISTICĂ A ORĂȘULUI BASARABEASCA.....	20
2.5. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI POTENȚIALUL.....	21
2.6. BUGETUL LOCAL.....	25
2.7. ANALIZA SWOT.....	27
3.PRIORITĂȚI, OBIECTIVE ȘI SARCINI.....	30
3.1. VIZIUNEA STRATEGICĂ „BASARABEASCA 2030”.....	30
3.2. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SARCINI.....	31
4. INFOGRAFICA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE ORĂȘULUI.....	33
5.PLANUL DE ACȚIUNI.....	34
6. COMUNICAREA STRATEGIEI.....	51
7. PARTICIPAREA LOCUITORILOR.....	51
8. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI STRATEGIC.....	51
9. CONCLUZIE.....	53
10. ANEXE.....	54
ANEXA 1. INDICATORII DE DEZVOLTARE PLANIFICAȚI.....	54
ANEXA 2. CONCEPTELE PROIECTELOR.....	55
ANEXA 3. GRUPUL DE LUCRU PENTRU PLANIFICAREA STRATEGICĂ.....	91

LISTA ABREVIERILOR

ODA – Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
AZN – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ha – hectar
or. – oraș
DK – Casa de cultură
grăd. – Grădiniță de copii
DJȘ – Școala sportivă pentru copii și juniori
UE – Uniunea Europeană
SI – Sisteme informaționale
km – kilometru
CFM – Calea Ferată din Moldova
MRC – Centru de Resurse pentru Tineri
ÎM – Întreprindere municipală
IMM – Întreprinderi mici și mijlocii
FNDRL – Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală
AO – Asociații obștești
APL – Autoritățile administrației publice locale
ONU – Organizația Națiunilor Unite
SRL – Societate cu Răspundere Limitată
RCR – Regulamentul circulației rutiere
SW – Software
DPE – Documentație de proiect și execuție
RM – Republica Moldova
rom. – Română
s. – sat
CMR – Lucrări de construcții-montaj
DMS – Deșeuri menajere solide
SF – Studiu de fezabilitate
pers. – persoană
PPP – Parteneriat Public-Privat
SU – Situație de urgență

INTRODUCERE

Elaborarea documentelor strategice în etapa actuală devine unul dintre elementele-cheie pentru asigurarea dezvoltării durabile a localității. Procesul de planificare strategică reprezintă una dintre direcțiile importante în realizarea atribuțiilor autorităților publice locale. Planul strategic de dezvoltare socio-economică al orașului Basarabeasca pentru anii 2026–2030 (în continuare – Planul strategic) este documentul de bază care determină direcțiile de dezvoltare ale orașului și servește drept ghid în activitatea primarului și a primăriei, a Consiliului orășenesc, a asociațiilor obștești și a antreprenorilor din localitate. Documentul strategic este elaborat pentru a treia oară.

Scopul prezentului Plan strategic constă în identificarea direcțiilor prioritare și a mecanismelor care contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor orașului pe termen mediu.

Elaborarea Planului strategic este determinată de necesitatea asigurării unei dezvoltări socio-economice durabile și eficiente a comunității locale în toate domeniile. Prioritățile și obiectivele strategice de dezvoltare ale orașului Basarabeasca până în anul 2030 sunt stabilite în baza unei analize strategice complexe, prin identificarea problemelor, punctelor forte și slabe, avantajelor competitive și potențialului localității, ținând cont de influența factorilor interni și externi pe termen mediu. Pentru fiecare direcție strategică de dezvoltare a fost elaborat un set de obiective și acțiuni necesare atingerii scopurilor stabilite, precum și indicatori de realizare a priorităților strategice.

Prezentul document a fost elaborat de AO „Clubul Femeilor «Golubka»” în parteneriat cu Primăria orașului Basarabeasca și People in Need Moldova, cu sprijin financiar din partea Uniunii Europene, prin constituirea unui grup de lucru pentru planificare strategică, aprobat prin dispoziția primarului orașului Petru Pușcari, cu suportul consultantului extern (expertului) Vitalie Chiurciu. Procesul de elaborare a avut loc prin aplicarea abordării participative, bazate pe implicarea locuitorilor orașului în toate etapele de dezvoltare a Planului strategic: planificare, identificarea problemelor, avantajelor competitive și a potențialului localității, adaptarea instrumentelor și mecanismelor existente pentru colectarea informațiilor analitice relevante.

Planificarea strategică a fost precedată de analiza situației socio-economice a orașului. La elaborarea Planului strategic au fost luate în considerare prevederile principale ale Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană – 2030”, Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2022–2028, strategiile și programele sectoriale ale Republicii Moldova, precum și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă adoptate în cadrul ONU și Planul Național de Acțiuni corespunzător.

1. PREZENTARE ISTORICĂ ȘI CARACTERISTICI GEOGRAFICE ALE LOCALITĂȚII

Basarabeasca este un oraș din sud-estul Republicii Moldova, centru administrativ al raionului Basarabeasca, situat la frontiera cu Republica Ucraina. Suprafața totală a orașului constituie 27,54 km².

Altitudinea față de nivelul mării este de 41 metri. Densitatea populației este de 148,95 locuitori/km².

Coordonate: 46°19'51.960" latitudine nordică, 28°58'22.080" longitudine estică.

Fus orar: UTC+2, vara UTC+3.

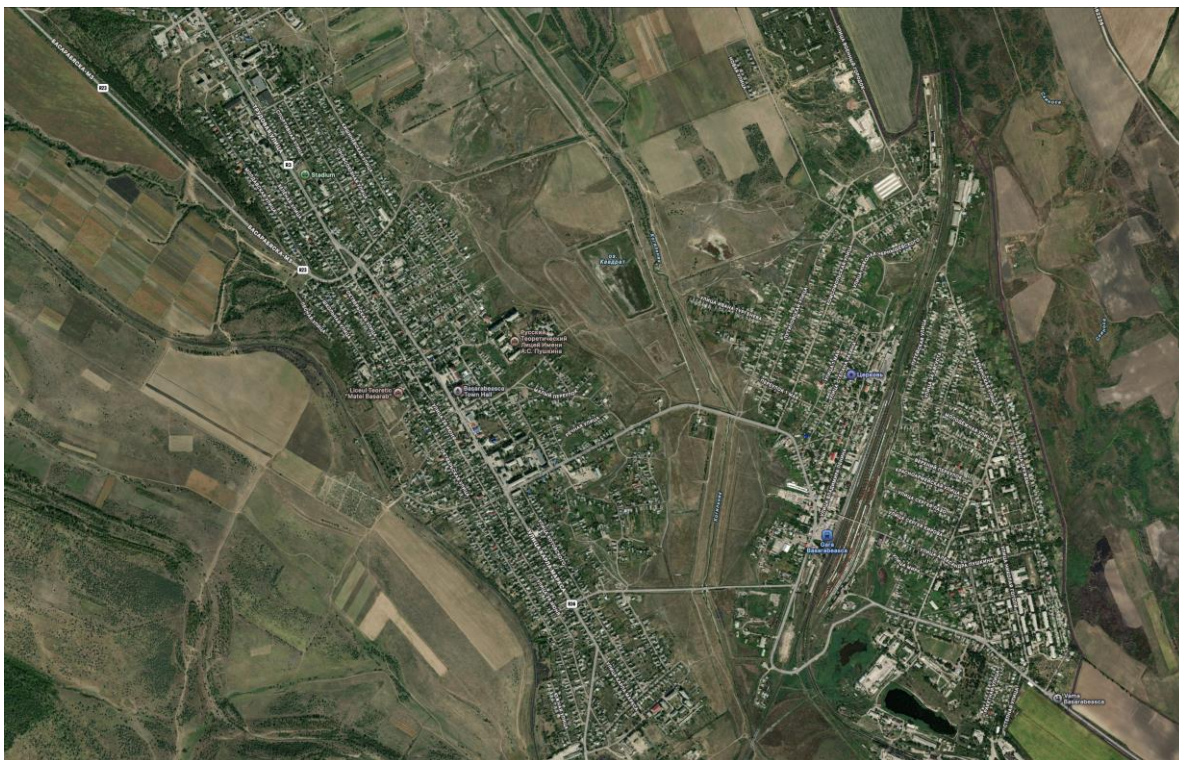

Fig. 1. Harta orașului Basarabeasca (imagine satelitară)

Poziționarea orașului Basarabeasca:

- Basarabeasca – Chișinău – 92 km (R3 și M3)
- Basarabeasca – Cimișlia – 25 km (R3)
- Basarabeasca – Ceadâr-Lunga – 38 km (R36)
- Basarabeasca – Tvardița – 23 km (R36)
- Basarabeasca – Comrat – 30 km (R35)
- Basarabeasca – Odesa, Ucraina – 205 km (R3, R26 și M15)

Localități învecinate:

- La nord: satul Abaclia, raionul Basarabeasca
- La est și sud: satul Serpnevoe, Republica Ucraina
- La vest: satul Cioc-Maidan, UTA Găgăuzia

Simbolurile oraşului Basarabeasca

Stema şi drapelul oraşului Basarabeasca au fost instituite prin decretul preşedintelui Republicii Moldova nr. 463-X din 2 decembrie 2025.

Stema oraşului reflectă legătura acestuia cu calea ferată — elementul cheie datorită căruia oraşul a apărut şi s-a dezvoltat. În partea superioară a scutului, pe fond roşu, este reprezentată o roată de tren aurie cu aripi, simbolizând mişcarea, munca şi importanţa economică a nodului feroviar.

Scutul este împărţit în dungi aurii şi verzi (fascial), preluate din stema dinastică a familiilor Basarab şi Muşat. Aurul simbolizează soarele, bogăţia şi măreţia, iar verdele — vegetaţia, agricultura, tinereţea şi speranţa.

Scutul este încununat cu o coroană aurie zidită cu trei turnuri, indicând statutul oraşului ca centru raional.

Drapelul este un pânză dreptunghiulară cu proporţia 2:3, împărţită în cinci dungi: verde — galben — roşu — galben — verde (1:1:2:1:1). Dunga roşie din mijloc este împodobită cu o roată aurie cu aripi.

Drapelul oraşului se bazează pe stemă şi păstrează toate semnificaţiile sale simbolice.

Fig. 2. Stema şi drapelul oraşului Basarabeasca

Oraşul Basarabeasca a fost fondat ca colonie agricolă evreiască Romanovca la mijlocul secolului al XIX-lea. Mult timp data fondării coloniei a fost considerată 3 august 1856. Totuşi, în anul 2005, Natalia Cebanova, originară şi locuitoare a oraşului Basarabeasca, cu sprijin financiar din partea mai multor agenţi economici locali, a publicat lucrarea „Pagini din istoria oraşului Basarabeasca”, în care se menţionează că datele statistice privind colonia evreiască Romanovca se regăsesc în dosarul arhivistic nr. 1045 (Fond 6, Inv. 8). Acest document indică faptul că colonia agricolă evreiască Romanovca (denumită uneori Romanenko) din judeţul Bender a fost fondată în anul 1849 pe terenurile aparţinând moştenitorilor secretarului gubernial F. Romanenko.

Aceasta reprezenta doar o parte a actualului oraş Basarabeasca. Cealaltă parte îşi are originea în dezvoltarea căii ferate. În timpul războiului ruso-turc din anii 1877–1878, odată cu construcţia magistralei Bender–Galaţi, la aproximativ 2 km de satul Romanovca a apărut staţia Leipzig. Aceasta a fost fondată la 1 septembrie 1879 şi iniţial avea 2–3 linii de cale ferată. În anul 1917, staţia a primit denumirea de Basarabia. Conform cercetărilor Nataliei Cebanova, originea exactă a denumirii nu a fost documentată, însă tradiţia orală locală explică faptul că staţia era prima oprire pentru trenurile care veneau din Rusia şi Ucraina, de unde şi denumirea sa.

La 27 martie 1918, Sfatul Ţării a decis unirea Basarabiei cu România. Teritoriul a fost împărţit în nouă judeţe, iar în perioada 1918–1940 satul Romanovca făcea parte din judeţul Tighina. În urma reformei administrative din 1925, comuna Romanovca a fost redenumită Româneşti.

În anul 1940, ca urmare a Pactului Ribbentrop-Molotov, Basarabia și Bucovina de Nord au fost incluse în componența URSS. La 2 august 1940 a fost creată RSS Moldovenească. Prin decretul din 11 noiembrie 1940 au fost constituite raioanele, iar raionul Romanovca a fost inclus în județul Bender.

La 11 septembrie 1957, satul Romanovca a fost unit cu fosta colonie germană Heinrichsdorf și a primit denumirea de Bessarabka, devenind centru raional până în anul 1959. Între 1959 și 1979 localitatea a aparținut raionului Cimișlia.

La 5 decembrie 1979 a fost reconstituit raionul Basarabeasca, iar localitatea a redevenit centru administrativ. În anul 1989, localitatea a obținut statut de oraș și a fost redenumită Basarabeasca. Conform recensământului din 1989, populația era de 15.114 locuitori: 30% ucraineni, 29% bulgari, 16% moldoveni, 12% ruși și 6% găgăuzi.

O componentă esențială a dezvoltării orașului a fost nodul feroviar Basarabeasca. Stația a fost fondată în 1879 și a evoluat continuu, devenind un important centru industrial și logistic. După cel de-al Doilea Război Mondial, infrastructura feroviară a fost reconstruită și modernizată, iar în deceniile următoare au fost create depouri, servicii tehnice și energetice.

Până în anul 1989, nodul feroviar reunea circa 13 întreprinderi și angaja aproximativ 4.000 de lucrători.

În anul 2017 funcționau 11 întreprinderi cu aproximativ 1.200 angajați.

La începutul anului 2026 au rămas doar 6 întreprinderi feroviare cu 833 angajați.

Până în 1989, agricultura era unul dintre sectoarele-cheie ale economiei locale, viticultura având un rol important. Industria locală producea articole din aluminiu, plase metalice și produse textile, funcționând mai multe filiale industriale și un combinat de producție.

În perioada 1999–2002, orașul a făcut parte din județul Lăpușna, iar din 2002 a redevenit centru raional.

Orașul Basarabeasca este situat în sudul Republicii Moldova, în lunca râurilor Cogâlnic și Larga. Râul Cogâlnic traversează orașul de la nord-vest spre sud-est și se varsă în Marea Neagră. Prin oraș trece o arteră rutieră internațională spre punctul vamal Serpnevoe (Ucraina).

Basarabeasca găzduiește unul dintre cele mai mari noduri feroviare ale CFM și un detașament permanent al serviciului de frontieră. Orașul este împărțit în mai multe microcartiere: Romanovca, Flămînda, Stația, Sovhoz, Mezon.

La 01.01.2025 erau înregistrate 4.102 gospodării cu o suprafață totală de 351.544 m².

- 91% racordate la gaze naturale
- 98,5% conectate la apă centralizată
- 35,03% conectate la canalizare
- 100% electrificate
- peste 60% – telefonie fixă
- peste 75% – au acces la internet

Resurse naturale principale:

- 188,4 ha fond forestier
- 3 lacuri cu suprafața totală de 20,5 ha

- râul Cogâlnic – 12 km (din care 5 km pe teritoriul orașului)
- terenuri de stat – 411,65 ha.

Pajiștile sunt utilizate pentru cosit și pășunat.

Identitatea orașului. Orașul se dezvoltă într-un mediu multilingv și multicultural. Tradițiile și folclorul diferitelor comunități etnice sunt păstrate încă de la fondarea localității. Populația se remarcă prin ospitalitate, solidaritate și dragoste pentru muzica și dansurile populare. Continuitatea generațiilor joacă un rol important în menținerea identității locale.

Înfrățiri și cooperare. În cadrul programelor de dezvoltare, orașul stabilește parteneriate cu localități din alte țări. La 10 iunie 2024 a fost semnat Acordul de cooperare cu orașul Popovo (Bulgaria).

2.ANALIZA ȘI DIAGNOSTICAREA SITUAȚIEI

2.1 SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ, OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI MIGRAȚIA

La 01.01.2025 populația orașului Basarabeasca era de 6.969 persoane:

- femei – 3.950 (56,68%)
- bărbați – 3.019 (43,32%)

În perioada 2021–2025 populația s-a redus cu 4,43%.

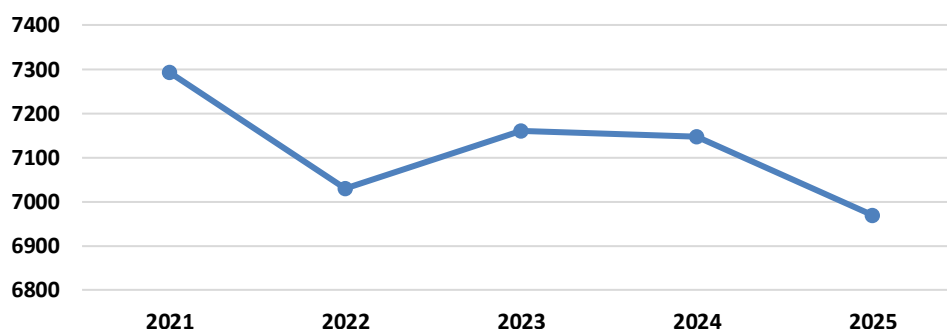

Fig. 2.1.1. Dinamica numărului populației cu reședință permanentă în orașul Basarabeasca în perioada 2021–2025 (persoane, date la începutul anului)

În perioada 2020–2024, rata natalității a înregistrat două tendințe: creștere de la 47 persoane în anul 2020 până la 69 persoane în anul 2022, urmată de scădere până la 49 nou-născuți în anul 2024. Indicatorii mortalității în perioada analizată au prezentat o tendință de creștere din anul 2020 până în 2023 și o ușoară diminuare în anul 2024 (Fig. 2.1.2.). Pe parcursul perioadei analizate, mortalitatea a depășit natalitatea.

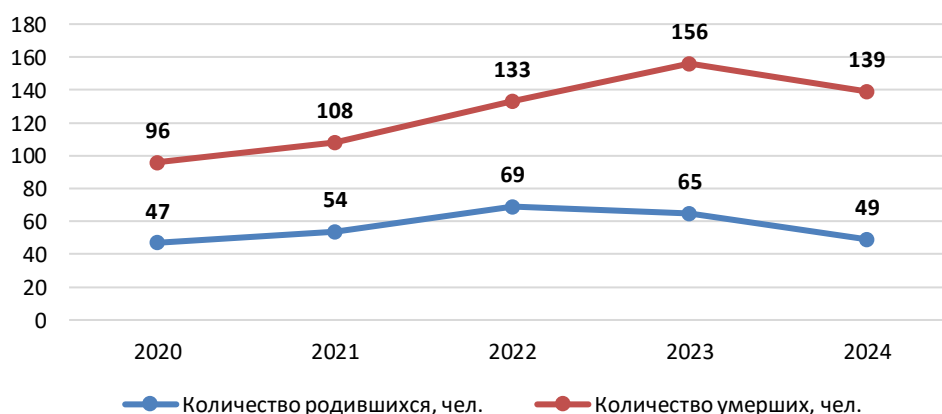

Fig. 2.1.2. Indicatorii natalității și mortalității populației din orașul Basarabeasca în perioada

2020–2024 (date la sfârșitul anului)

Caracterizând evoluția populației orașului, se evidențiază două tendințe principale: îmbătrânirea populației, creșterea mortalității și scăderea natalității. În anul 2024, în oraș au fost încheiate 32 de căsătorii, iar 22 de familii au divorțat (Fig. 2.1.3).

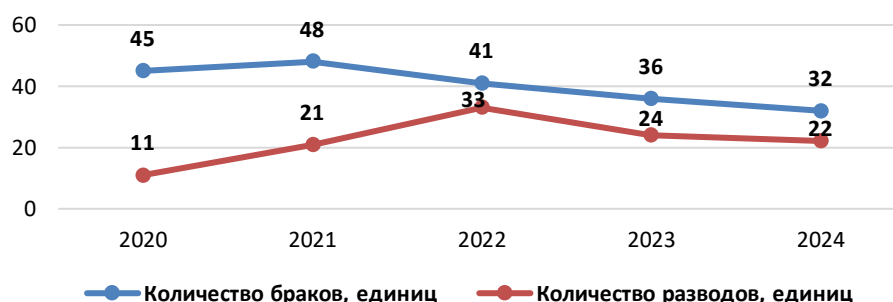

Fig. 2.1.3. Informații privind numărul de căsătorii și divorțuri în orașul Basarabeasca în perioada 2020–2024 (date la sfârșitul anului)

Structura etnică a populației (la data de 01.01.2024) este următoarea: moldoveni – 3.206 persoane (44,85%), ucraineni – 1.133 persoane (15,85%), găgăuzi – 815 persoane (11,4%), bulgari – 746 persoane (10,44%), ruși – 508 persoane (7,11%), romi – 405 persoane (5,67%), români – 322 persoane (4,5%), evrei – 13 persoane (0,18%).

Limba rusă este utilizată ca limbă de comunicare interetnică. Educația copiilor în instituțiile preșcolare și de învățământ preuniversitar se desfășoară în limbile rusă și română.

Din punct de vedere confesional, majoritatea absolută a locuitorilor orașului sunt creștini ortodocși, fiind totodată prezente și comunități ale bisericilor protestante: baptiști, penticostali, creștini evanghelici și adventiști.

Datele statistice ale primăriei orașului Basarabeasca arată următoarea *structură pe grupe de vârstă a populației*: copii până la 15 ani – 1.311 persoane, populație aptă de muncă (între 15 și 63 de ani) – 4.214 persoane și populație neaptă de muncă (peste 63 de ani) – 1.361 persoane (Fig. 2.1.3.). Ponderea populației aptă de muncă este de 60,47%, iar a celei neapte de muncă de 19,53%.

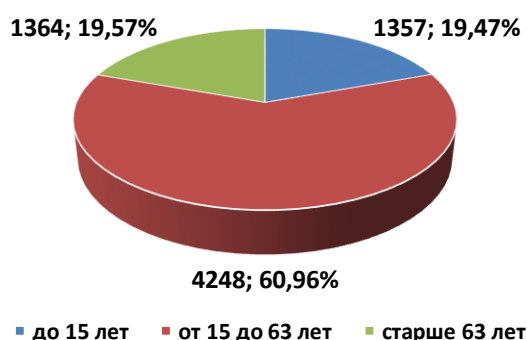

Fig. 2.1.4. Structura pe grupe de vârstă a populației orașului Basarabeasca (la data de 01.01.2025)

Ponderea populației economic active este de 60,96% sau 4.248 persoane. Conform datelor Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă a RM, în anul 2024 numărul total al șomerilor înregistrați la agenție a fost de 114 persoane, reprezentând 2,68% din populația economic activă a orașului (Fig. 2.1.5.).

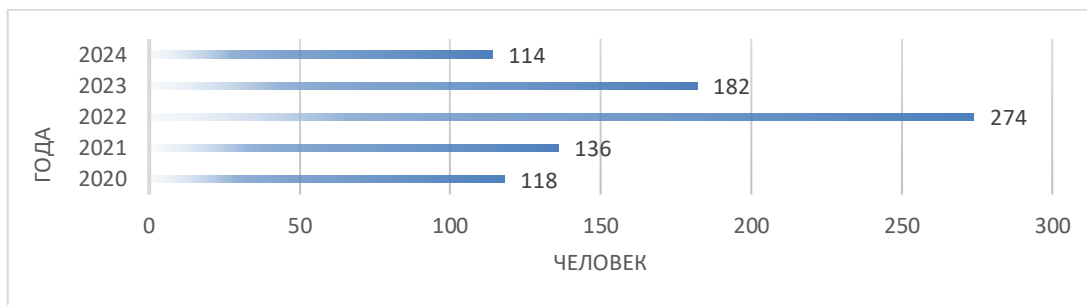

Fig. 2.1.5. Dinamica numărului de persoane șomere, înregistrate la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a RM în orașul Basarabeasca în perioada 2020–2024 (date la sfârșitul anului)

Evaluând datele prezentate în Fig. 2.1.5., se poate constata, în general, o tendință pozitivă de reducere a numărului de șomeri în localitate, de la 274 persoane în 2022 la 182 persoane în 2023 și până la 114 persoane în 2024. În perioada analizată, inițial s-a înregistrat o creștere a numărului de șomeri înregistrați la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a RM, urmată de o scădere a numărului total.

Migrația populației. Problema ocupării forței de muncă a locuitorilor orașului Basarabeasca rămâne una dintre cele mai acute, datorită dependenței puternice de întreprinderile Căilor Ferate din Moldova, a situației lor financiare, precum și a deteriorării mediului economic, caracterizat prin reducerea numărului de agenți economici în oraș. Din acest motiv are loc un flux de plecare al populației apte de muncă, în special al tinerilor, ca urmare a lipsei locurilor de muncă și a surselor constante de venit. Acest lucru conduce, în final, la scăderea nivelului de trai al locuitorilor orașului. Ca rezultat al efectelor negative ale proceselor migraționale se constată scăderea natalității, agravarea problemelor sociale și destrămarea familiilor.

Efectul migrației. Procesele migraționale influențează viața economică și socială a orașului Basarabeasca. Există trei fluxuri principale de migrație:

- Migrația către localități învecinate, de exemplu în orașul Cimișlia sau municipiul Comrat, în scop de muncă sau educație (Universitatea de Stat din Comrat sau Colegiul „M. Cakir” din Comrat).
- Migrația către municipiul Chișinău, opțiune aleasă de tineri pentru studii în instituțiile de învățământ din capitala RM.
- Migrația în afara RM, care reprezintă cel mai puternic și durabil flux migrațional.

Ca urmare a acestor procese migraționale, populația tânără și activă părăsește orașul, iar copiii sunt adesea crescuți fără părinți, rămânând în grija bunicilor sau a tutorilor. Conform datelor primăriei, în oraș locuiesc 14 copii rămași fără îngrijirea părinților și aflați sub tutelă (la sfârșitul anului 2024). Plecarea părinților afectează negativ starea psihologică și emoțională a copiilor, educația și dezvoltarea unei personalități sănătoase. Ca urmare a plecării locuitorilor, familiile se destramă, tensiunea socială crește, valorile culturale și familiale sunt afectate, iar continuitatea tradițiilor și obiceiurilor este perturbată.

Există și un aspect financiar negativ, deoarece locuitorii care au plecat nu plătesc impozite și taxe locale, deși copiii lor beneficiază de grădinițe, licee și gimnazii, precum și de servicii medicale și altele.

Migrația populației tinere și active afectează, de asemenea, indicatorii demografici, care scad treptat, și conduce la lipsa de personal calificat, care pleacă an de an în căutarea unor salarii decente.

Migrația afectează și persoanele în vârstă, care rămân fără supraveghere; la sfârșitul anului 2024 în oraș locuiau 203 persoane în vârstă singure.

Totodată, trebuie menționat că în oraș există aproximativ 500 de gospodării private neocupate

(aproximativ 200 de case și 300 de apartamente în blocuri), reprezentând peste 12% din totalul gospodăriilor.

Efectul pozitiv al migrației constă în creșterea bunăstării materiale a migranților, îmbunătățirea condițiilor de locuit, aportul de resurse financiare, mobilitatea care aduce în oraș noi cunoștințe în diverse domenii (tehnologii moderne în construcții și prestări servicii), apariția de idei noi care schimbă mentalitatea locuitorilor, precum și creșterea calificării personalului specializat implicat în construcții și formarea pentru noi profesii.

Principalele probleme ale acestui sector, identificate de participanții la grupurile focus și la trainingurile de planificare strategică:

- scăderea natalității și creșterea mortalității în oraș;
- îmbătrânirea populației;
- migrația populației;
- copiii rămân fără îngrijirea părinților, se distrug valorile familiale și morale;
- persoanele în vârstă rămân fără îngrijire și supravegherea celor apropiați;
- exodul forței de muncă, care contribuie la formarea bugetului local.

1.1. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI INFRASTRUCTURĂ

Satisfacerea necesităților de bază ale cetățenilor în bunuri materiale și servicii, precum și asigurarea sprijinului statului pentru dezvoltarea sferei sociale și problemele de protecție socială a populației sunt gestionate în cadrul primăriei orașului de către serviciul social. Pentru soluționarea problemelor grupurilor social-vulnerabile din orașul Basarabasca sunt implicați: 14 lucrători sociali și 3 asistenți sociali.

Pe teritoriul orașului, din anul 2012, funcționează Centrul comunitar multifuncțional „Recunoștința”, în care activează 8 angajați. În cadrul Centrului beneficiază de servicii 50 de beneficiari.

Asistență și protecție socială. Serviciul social al orașului Basarabasca desfășoară o activitate permanentă de distribuire a ajutorului umanitar și a altor forme de sprijin provenite din diverse surse (bugetul național și local, fonduri extrabugetare, donații private).

Locuitorii orașului sunt, de regulă, beneficiari ai prestațiilor sociale, precum indemnizația unică la nașterea copilului, indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului, ajutorul social pentru motive de sănătate/incapacitate de muncă, precum și compensațiile pentru perioada rece a anului.

În plus, primăria ține evidența grupurilor social-vulnerabile din orașul Basarabasca, prezentată în tabelul de mai jos (Tabelul 2.2.1.).

Tabelul 2.2.1. Populația orașului după caracteristici sociale (date la începutul anului)

Население города	2021	2022	2023	2024	2025
Numărul copiilor de vârstă preșcolară (0–6 ani), persoane	924	913	862	857	836
- dintre care frecventează grădinița (3–6 ani)	271	305	320	311	318
Numărul copiilor cu vârsta între 6(7)–19 ani (vârstă	919	827	899	820	838

școlară), persoane					
- elevi ai claselor I–IV	346	341	338	311	325
- elevi ai claselor V–IX	453	360	440	438	438
- elevi ai claselor X–XII	120	126	121	71	75
- nu frecventează școala	0	0	0	0	0
Numărul copiilor rămași fără ocrotirea părinților, persoane	9	16	11	11	14
Numărul persoanelor vârstnice, persoane	1014	1309	1234	1321	1364
inclusiv: numărul persoanelor singuratice, persoane	184	182	196	208	203
Numărul total de familii, unități inclusiv:	1518	1573	1642	1787	1911
- familii sărace (cu venituri reduse) – conform datelor serviciului de asistență socială	1139	1183	1245	1390	1514
- familii numeroase (3 și mai mulți copii sub 18 ani)	131	144	141	130	132
- familii monoparentale (un singur părinte)	37	34	38	45	45
- familii care au în componență persoane cu dizabilități	162	166	178	184	186
- familii care au în componență copii cu dizabilități (până la 16 ani)	47	44	39	37	36
Familii de tip plasament/patronaj	2	2	1	1	1

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Datele prezentate în Tabelul 2.2.1. arată că o parte semnificativă a populației orașului are nevoie de sprijin social. Prin urmare, este necesară intensificarea activităților pe toate direcțiile de asistență socială.

Accesul locuitorilor orașului Basarabeasca la serviciile medicale este asigurat prin Centrul Medicilor de Familie și Serviciul de Ambulanță. În cadrul Centrului Medicilor de Familie activează 25 de persoane, dintre care 8 medici de familie și 16 persoane din categoria personalului medical mediu. Gradul de asigurare cu cadre medicale în orașul Basarabeasca nu corespunde normativelor stabilite.

În oraș activează și un centru medical privat, însă serviciile oferite de acesta sunt foarte limitate. Centrul Medicilor de Familie deservește zilnic, în medie, aproximativ 30–40 de persoane, prin acordarea asistenței medicale primare, consultații ale medicului de familie, prelevarea parțială a analizelor și servicii de spitalizare de zi. În plus, Centrul are nevoie de echipamente speciale suplimentare pentru servicii de fizioterapie destinate pensionarilor și persoanelor cu dizabilități. În oraș funcționează filiale ale 6 farmacii.

Fondul locativ, la data de 01.01.2025, constituie 351.544 m², incluzând suprafața blocurilor locative (70.4 mii m²) și a caselor individuale (32.134 m²). Numărul total al gospodăriilor înregistrate în oraș este de 4.102, dintre care 2.790 case particulare și 1.312 apartamente, dintre care peste 500 (circa 200 case particulare și aproximativ 300 apartamente în blocuri) au rămas neocupate din cauza migrației populației – ceea ce reprezintă peste 12% din totalul gospodăriilor (Tabelul 2.2.2.).

Tabelul 2.2.2. Informații privind gospodăriile din orașul Basarabeasca (date la începutul anului)

Indicatori	2021	2022	2023	2024	2025
Numărul total al gospodăriilor (case și apartamente), unități	4102	4104	4104	4102	4102
inclusiv:					
- case particulare, unități	2790	2792	2792	2790	2790
- apartamente în blocuri locative, unități	1312	1312	1312	1312	1312

Suprafața totală a gospodăriilor, m ²	350814	351302	351302	351544	351544
inclusiv:					
- case particulare, m ²	257185	257391	257391	257572	257572
- apartamente în blocuri locative, m ²	93629	93911	93911	93972	93972

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Conform datelor Primăriei orașului Basarabeasca, 100% dintre gospodării sunt conectate la rețeaua de energie electrică, 98,5% sunt asigurate cu apeduct, 35,03% sunt conectate la rețeaua centralizată de canalizare, 91,0% sunt conectate la gazele naturale, 60,0% dintre gospodării sunt conectate la rețeaua telefonică Moldtelecom, iar peste 75,0% dintre gospodării au acces la rețeaua Internet.

Lungimea rețelilor de apeduct din oraș constituie 60 km, iar lungimea rețelilor de canalizare este de 16,3 km. Numărul total de sonde arteziene care asigură alimentarea cu apă a sistemului centralizat este de 13 unități. Stațiile de epurare din oraș sunt învechite din punct de vedere fizic și moral și necesită modernizare.

În ultimii ani, în orașul Basarabeasca a fost reabilitat sistemul de iluminat public stradal, ceea ce a permis crearea unor condiții favorabile pentru locuitori pe timp de noapte și creșterea nivelului de siguranță pe străzi. Gradul de acoperire cu iluminat stradal al străzilor orașului Basarabeasca este de 100%.

Starea mediului și situația ecologică. Orașul Basarabeasca este un oraș verde, deoarece pe aproape întreg teritoriul său sunt plantate spații verzi: arbori de diferite specii și arbuști. În jurul orașului s-au păstrat perdele forestiere și masive de pădure, care contribuie la reținerea zăpezii în perioada de iarnă, precum și la menținerea umidității și la diminuarea impactului distructiv al vântului asupra solurilor, prevenind eroziunea eoliană, uscarea și transportul stratului fertil.

Una dintre problemele orașului o reprezintă apele freatice situate aproape de suprafața solului, precum și solurile sărăturate. Albia colmatată a râului Cogâlnic, care se întinde pe o lungime de 5 km pe teritoriul orașului, provoacă frecvent inundarea unor locuințe și străzi cu ape provenite din topirea zăpezilor și din viituri. Lipsa acoperirii integrale a orașului cu sistem de canalizare și stațiile de epurare învechite creează o situație periculoasă prin deversarea apelor uzate neepurate în râul Cogâlnic.

Gestionarea deșeurilor menajere se realizează prin evacuarea gunoiului conform unui grafic aprobat. În oraș există un poligon pentru depozitarea deșeurilor solide menajere cu o suprafață de 1,5 ha, precum și depozite neautorizate de deșeuri cu o suprafață totală de 0,8 ha, care s-au extins în ultimii 5 ani cu 0,2 ha.

Starea generală a drumurilor de importanță națională și locală este satisfăcătoare. În localitate există 82 de străzi cu o lungime totală de 48,5 km. Lungimea drumurilor cu îmbrăcăminte asfaltică este de 19,6 km, ceea ce reprezintă 40,41% din lungimea totală a drumurilor intravilane. Prin întreg orașul Basarabeasca trece drumul R3 care duce spre frontiera de stat și punctul vamal cu Ucraina.

Separat trebuie menționat că un element important al infrastructurii orașului este faptul că acesta reprezintă un nod feroviar important în sudul Republicii Moldova, care asigură deservirea materialului rulant al Căilor Ferate din Moldova și include linii de stație și depou. Este un punct-cheie pe ruta Bender–Căușeni–Basarabeasca–Etulia–Giurgiulești, asigurând logistica și un trafic intens de mărfuri cu România și Ucraina.

Infrastructura de transport a orașului este reprezentată de autoturisme, camioane, autobuze și tractoare. Pentru a asigura mobilitatea locuitorilor dintr-o parte a orașului în alta, către centrul orașului sunt organizate două rute de transport public, deservite de un operator privat. În oraș sunt instalate 12 stații de autobuz. Sunt aprobate rute interurbane Basarabeasca–Chișinău,

Basarabeasca–Comrat, Basarabeasca–Cahul, precum și rute de autobuz către localitățile rurale din raionul Basarabeasca (Abaclia, Bașcalia, Sadaclia, Carabetovca, Iserlia, Iordanovca).

Asigurarea populației cu infrastructură educațională: la data de 01.01.2025, pe teritoriul orașului Basarabeasca sistemul instituțiilor de învățământ este reprezentat de 8 instituții de învățământ general, inclusiv 4 grădinițe, 1 gimnaziu și 3 licee (Tabelul 2.2.3)

Tabelul 2.2.3. Informații privind instituțiile de învățământ din orașul Basarabeasca (la data de 01.01.2025)

Tip (ciclu)	Instituția	Suprafață, m ²	Capacitatea proiectată (copii), pers.	Număr efectiv de copii, pers..	Număr de cadre didactice, pers	Număr de unități de calculatoare.
Învățământ preșcolar	Grădinița „Alenka”	276	75	79	21	-
	Grădinița „Antoșka”	435	115	100	25	-
	Grădinița „Andrieș”	435	130	65	28	-
	Grădinița „Solnîșko”	640	320	74	22	-
Total:		1786	640	318	96	-
Învățământ școlar	Liceul „A. Pușkin”	2773	1176	208	19	67
	Liceul „N. Gogol”	4374	640	197	13	90
	Liceul „Matei Basarab”	3309	360	273	15	62
	Gimnaziul „I. I. Bondarev”	1685	200	160	11	100
Total:		12141	2376	838	58	319

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Accesul la serviciile de educație preșcolară și preuniversitară este asigurat pentru toți copiii și tinerii, inclusiv pentru cei proveniți din familii defavorizate și pentru copii cu dizabilități. Numărul total al copiilor care frecventează grădinițele, la data de 1 ianuarie 2025, constituie 318 persoane, înregistrând o scădere față de 01.01.2017 (410 copii) cu 92 de copii (perioada aprobării Strategiei anterioare de dezvoltare). Raportat la capacitatea proiectată a grădinițelor, aceasta este utilizată în proporție de 49,7%.

Numărul total al elevilor care frecventează gimnaziul și liceele orașului constituie 838 persoane, în scădere față de 01.01.2017 (1.750 elevi) de peste două ori. Comparând numărul efectiv de elevi cu capacitatea proiectată, se constată că aceasta este utilizată în proporție de 35,0%, fapt ce generează premise pentru comasarea instituțiilor de învățământ. Mai mult, din cauza imposibilității formării claselor liceale, există riscul modificării statutului instituțiilor de la liceu la gimnaziu.

De asemenea, trebuie menționat nivelul înalt de dotare a gimnaziului și a liceelor cu calculatoare destinate procesului educațional, deși multe dintre acestea sunt fizic și moral învechite.

Primăria orașului Basarabeasca continuă în mod constant să implementeze măsuri menite să sporească accesibilitatea unei educații de calitate, adaptate cerințelor moderne ale comunității locale și ale fiecărui locuitor al orașului Basarabeasca. În oraș activează Casa raională de creație a copiilor „Luceafărul”, în care lucrează 16 persoane. Această instituție publică oferă copiilor posibilitatea de a frecventa 11 cercuri, precum: dans, vocal-instrumental, gimnastică ritmică, șah, lucru manual, creație etc. Pe parcursul anului 2024, numărul total de beneficiari a constituit 344 persoane.

Activitatea de proiecte în oraș. În perioada 2010–2016, pe teritoriul orașului Basarabeasca au fost alocate 8.480,0 mii lei pentru dezvoltarea infrastructurii și sprijinul social al populației. În perioada de

implementare a Planului strategic anterior de dezvoltare socio-economică a orașului Basarabeasca pentru anii 2017–2022 (perioada de implementare fiind extinsă până în anul 2024), din cele 47 de proiecte planificate, cu o valoare totală de 56,74 milioane lei, au fost realizate, cu diferite grade de realizare, 21 de proiecte. Nivelul mediu de realizare a constituit aproximativ 60,0%.

Un număr de 26 de proiecte nu au fost realizate deloc, ceea ce reprezintă 55,3% din numărul total de proiecte. Valoarea totală a Planului strategic de dezvoltare socio-economică pentru anii 2017–2022 a constituit 310.636,54 mii lei (Tabelul 2.2.4).

Tabelul 2.2.4. Informații privind proiectele realizate în perioada 2017–2022 în orașul Basarabeasca

Denumirea proiectului	Bugetul planificat al proiectului (mii lei)	% de realizare a proiectului
Reconstrucția stației de pompare și a colectorului presurizat în cartierul Sovhoz din orașul Basarabeasca..	1 200,0	100,0
Instalarea sistemelor de iluminat stradal bazate pe tehnologii moderne în orașul Basarabeasca.	4 788,54	90,0
Construcția trotuarelor în orașul Basarabeasca: str. Gogol, str. Pușkin, str. Lenin, str. K. Marx, str. Trudovaia, str. Vokzalnaia, precum și trotuarul de-a lungul Memorialului Gloriei între str. Octombrie și str. Școlară.	13 800,0	42,0 din numărul străzilor, 20,0 din lungime
Construcția trotuarului, drumului și sistemului de drenaj pe str. Chișinău din orașul Basarabeasca..	12 403,0	50,0
Construcția trotuarelor și instalarea iluminatului pe str. Matrosova în orașul Basarabeasca.	2 000,0	50,0
Construcția și reconstrucția drumurilor în orașul Basarabeasca. În varianta „albă” pe străzile: Putilovskaia (0,9 km) – realizat 0,4 km, Kirpicinaia (0,7 km), 1 Mai (1,6 km), Cernîșevski (0,6 km), Konnaia (0,4 km), Tolstoi (1,4 km), S. Razin (0,8 km), 24 August (0,6 km), Ucraineană (0,85 km) – realizat 0,45 km, Kotovski (1 km), Pugașev (0,6 km), K. Marx (de la intersecția spre satul Chiriet-Lunga până în cartierul Sovhoz) (0,5 km), asfalt. Drum și trotuare cu sens unic, cu asfalt – 2,2 km pe străzile Depovskaia, Gogol și Maikovski.	112 000,0	20,0 din numărul străzilor, din lungime – 15,0
Dotarea tehnică a Întreprinderii Municipale de Servicii Comunale din orașul Basarabeasca.	8 500,0	80,0
Dotarea tehnică a serviciului de colectare a deșeurilor solide municipale din orașul Basarabeasca.	3 500,0	80,0
Modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor solide	10 000,0	70,0
Amenajarea Kurganului „Drujba”.	575,0	100,0
Primăria electronică – creșterea eficienței prestării serviciilor în orașul Basarabeasca.	450,0	90,0
Crearea „ghișeului unic” în primăria orașului Basarabeasca pentru prestarea serviciilor antreprenorilor.	450,0	50,0
Construcția terenurilor de joacă în cartierele: Sovhoz, Stație, Policlinică, str. Lenin și str. Gogol.	850,0	25,0 – str. Gogol
Reconstrucția locurilor de joacă din grădinițele nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4.	700,0	25,0 – Gr. „Alenka”
Reparația capitală a acoperișului în grădinița nr. 3.	600,0	100,0
Eficiență energetică în grădinițele orașului Basarabeasca	3 500,0	40,0
Reparația capitală a clădirii Centrului de resurse pentru tineret „Phoenix”	400,0	80,0
Reconstrucția Casei de Cultură a orașului.	1 000,0	75,0
Modernizarea bibliotecilor publice din orașul Basarabeasca.	750,0	50,0

Inițiative pentru tineret – noi perspective în dezvoltarea orașului.	250,0	30,0
Basarabeasca – oraș cu mediu de viață accesibil.	850,0	20,0

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

În anul 2022 au fost implementate 2 proiecte: reparația capitală a Casei de Cultură a orașului, suma totală 1.681,6 mii lei (grad de realizare 100,0%) (Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală); reconstrucția sistemului de canalizare în cartierul Sovhoz, suma totală 2.075,7 mii lei (grad de realizare 90,0%) (Programul Național „Satul European”).

Sectorul civic al orașului Basarabeasca este reprezentat de patru organizații publice active, care participă activ la dezvoltarea orașului și atrag resurse financiare pentru implementarea proiectelor: OA „Clubul Femeilor «Golubka»” (anul înființării 2003); OA „Centrul de Inițiative pentru Tineret «Feed-back»” (anul înființării 2015); OA „For Happiness” (anul înființării 2020); OA „Parteneriat: Femei, Copii, Persoane Vârstnice”.

Principalele probleme ale acestui sector, identificate de participanții la grupurile focus și la trainingurile de planificare strategică:

1. Calitatea scăzută a apei în sistemul de alimentare cu apă al orașului;
2. Uzura morală și fizică a stațiilor de tratare a apei din oraș;
3. Lipsa unei acoperiri complete a orașului cu sistem de canalizare;
4. Pasivitatea locuitorilor orașului în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea orașului;
5. Apariția gropilor de gunoi improvizate în oraș;
6. Lipsa unui sistem de separare a deșeurilor solide municipale, ceea ce agravează situația ecologică a orașului;
7. Depozitul actual de deșeuri solide municipale prezintă un risc pentru locuitorii orașului, deoarece se află aproape de limitele orașului;
8. Lipsa echipamentului pentru furnizarea serviciilor fizioterapeutice în Centrul medicilor;
9. Lipsa efectuării reparațiilor capitale în grădinițele orașului;
10. Nivel insuficient al dotării materiale și tehnice a instituțiilor de învățământ (necesitatea unor săli de calculatoare noi, table interactive, dotarea sălilor pentru incluziune, echiparea laboratoarelor de chimie și fizică, literatură artistică în biblioteci);
11. Lipsa rampelor pentru persoane cu dizabilități în instituțiile publice, iar cele existente nu corespund standardelor aplicabile acestor construcții;
12. Nivel ridicat al cheltuielilor pentru încălzirea clădirilor instituțiilor publice;
13. Nivel scăzut de utilizare a surselor de energie regenerabilă (panouri solare);
14. Lipsa trotuarelor și a rigolelor pentru scurgerea apei pe drumurile intravilane;
15. Nivel scăzut al drumurilor cu îmbrăcăminte asfaltică în oraș;
16. Nivel scăzut de dezvoltare a structurilor societății civile în oraș;
17. Nivel scăzut de implicare a primăriei orașului în redactarea proiectelor și atragerea surselor extrabugetare pentru implementarea proiectelor de infrastructură;
18. În oraș există un număr mare de animale fără stăpân, ceea ce reprezintă un pericol pentru sănătatea și siguranța locuitorilor.

2.3. CULTURĂ, TINERET ȘI SPORT

Orașul Basarabeasca este o localitate multiculturală. Locuitorii orașului Basarabeasca sunt păstrători ai culturii și tradițiilor diferitelor grupuri etnice care trăiesc în oraș.

La data de 1 ianuarie 2025, pe teritoriul orașului funcționează următoarele instituții culturale:

Casa de Cultură cu o sală de 300 de locuri și un foaier pentru desfășurarea discotecilor cu 100 de persoane;

8 biblioteci, inclusiv (biblioteca publică a orașului și filiala acesteia, biblioteca pentru copii și filiala acesteia);

Școala de arte pentru copii.

Activitatea Casei de Cultură a orașului este asigurată de 7 angajați. Funcționează un colectiv artistic de amatori, în care numărul total de participanți este de 60 de persoane.

Activitatea bibliotecilor publice este îngreunată de faptul că acestea sunt situate în diferite părți ale orașului, ceea ce complică gestionarea eficientă și exploatarea curentă.

Informații despre biblioteci sunt prezentate în Tabelul 2.3.1.

Tabelul 2.3.1. Informații privind bibliotecile din orașul Basarabeasca (la începutul anului)

Nr	Denumire	Anii				
		2021	2022	2023	2024	2025
1.	Numărul total al bibliotecilor publice, unități	8	8	8	8	8
	inclusiv bibliotecile școlare, unități	4	4	4	4	4
2.	Numărul total al angajaților în bibliotecile publice, persoane	11	11	11	11	11
	inclusiv în bibliotecile școlare, persoane	4	4	4	4	4
3.	Numărul total de exemplare ale fondului bibliotecii publice, unități	124000	124000	136000	136000	141000
	inclusiv în bibliotecile școlare, unități.	34000	34000	36000	37400	39000

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Pe perioada analizată se observă o creștere a numărului de exemplare ale fondului bibliotecii cu 17.000 de exemplare sau 13,7%. Totodată, trebuie menționat că, ținând cont de cerințele moderne, dotarea tehnică a bibliotecilor necesită implementarea internetului de mare viteză, echipamentelor informatice, programelor software pentru crearea catalogelor electronice, tehnologiilor RFID pentru evidența fondului, automatizarea împrumutului și returnării cărților și protecția fondului, sisteme de securitate (supraveghere video, sisteme anti-incendiu) și crearea unui mediu confortabil cu iluminare flexibilă. Separat trebuie subliniat că, pentru funcționarea completă a bibliotecilor, este important să se creeze un mediu fără bariere către clădirile în care sunt amplasate bibliotecile.

Sectorul tineretului din oraș. Conform datelor prezentate de primăria orașului Basarabeasca, la data de 01.01.2024, pe teritoriul orașului locuiau 1.727 tineri, dintre care 952 persoane de sex feminin (55,12%) și 775 persoane de sex masculin (44,88%). Pentru coordonarea problemelor legate de tineret și sport, în statul de personal al primăriei orașului există un specialist în domeniul tineretului și sportului.

Trebuie menționat că primăria orașului a elaborat și a aprobat Strategia de dezvoltare a sectorului tineretului din Basarabeasca pentru anii 2024–2028, stabilind prioritățile politicii pentru tineret la nivel local.

Pentru crearea condițiilor de desfășurare a activităților pentru tineret și timp liber, în oraș funcționează Centrul de Resurse pentru Tineret „Phoenix”, informații generale despre care sunt prezentate în Tabelul 2.3.2.

Tabelul 2.3.2. Informații privind CRT „Phoenix” din orașul Basarabeasca (la începutul anului)

Nr	Denumire	Anii				
		2021	2022	2023	2024	2025
1.	Numărul personalului din statul de funcții, persoane	13	11	12	13	13
	inclusiv specialiști tineri (sub 35 de ani), persoane	4	4	4	4	4
2.	Numărul total al cercurilor, unități	4	4	4	6	6
3.	Numărul total al beneficiarilor (15–19 ani), persoane	80	82	96	116	120
4.	Sarcina pe un angajat al CRT (numărul total al beneficiarilor pe un angajat), pers./pers.	6,2	7,45	8,0	8,92	9,23

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Conform datelor din Tabelul 2.3.2, la data de 01.01.2025, numărul personalului din CRT „Phoenix” a fost de 13 persoane, dintre care 4 sunt specialiști tineri sub 35 de ani. În perioada analizată, se înregistrează anual o creștere a numărului total de servicii oferite beneficiarilor, precum și o creștere a numărului total de tineri și adolescenți care frecventează CRT. Aceasta a condus, în final, la creșterea sarcinii pe un angajat al CRT de la 6,2 pers./pers. în anul 2021 la 9,23 pers./pers. în 2025. În cadrul desfășurării activităților, CRT stabilește colaborări și parteneriate cu organizațiile de tineret din orașul Basarabeasca.

Sport și cultură fizică. În orașul Basarabeasca, primăria acordă tradițional o atenție deosebită dezvoltării sportului și culturii fizice, fiind organizate evenimente sportive pentru diferite categorii de vârstă ale locuitorilor. Peste 300 de persoane practică sistematic educație fizică și sport.

În orașul Basarabeasca funcționează:

- 5 săli de sport, dintre care 4 sunt amplasate în instituțiile de învățământ, iar 1 sală de sport este folosită de clubul sportiv „Lion” (arte marțiale), cu o suprafață totală de 3.012 m²;
- 2 stadioane;
- 6 terenuri de sport (432 m²);
- 2 terenuri de mini-fotbal;
- 6 locuri de joacă pentru copii echipate (240 m²).

În cele 19 secții sportive din Școala de Sport a Raionului Basarabeasca activează 256 de persoane. Anual se organizează competiții și concursuri sportive – meciuri amicale, turnee de dame și șah, precum și competiții de fotbal și volei.

Principalele probleme ale acestui sector au fost identificate de participanții la ciclul de traininguri privind dezvoltarea strategică:

Număr redus de evenimente municipale în domeniul culturii și timpului liber;

Zonele de parc din oraș necesită amenajare, instalarea băncilor și coșurilor de gunoi;

În oraș lipsește un mecanism de susținere din partea primăriei pentru inițiativele tineretului în vederea formării cetățenilor activi;

Bibliotecile publice din oraș sunt slab dotate din punct de vedere al utilizării mijloacelor tehnice moderne pentru evidența fondului de carte și a abonaților, pentru împrumutul cărților, și este important să se continue practica completării fondului de carte cu noi cărți în diferite limbi: literatură artistică, enciclopedii, dicționare, literatură de specialitate;

Stadionul „Lokomotiv” necesită reconstrucție cu dotarea terenurilor sportive cu aparate de antrenament și tribune pentru spectatori;

Organizarea competițiilor sportive trebuie orientată către diferite grupe de vârstă;

Nu în toate cartierele orașului există terenuri de joacă și sportive pentru copii;

Nu se desfășoară festivaluri, târguri, expoziții;

Nivel scăzut de dezvoltare a meșteșugurilor populare și a profesiilor creative în oraș.

2.4. ATRACȚII ISTORICE ȘI TURISTICE ALE ORAȘULUI BASARABEASCA

Orașul Basarabeasca deține un potențial istoric și cultural unic, capabil să exercite o influență semnificativă asupra dezvoltării socio-economice a localității, conservării și dezvoltării obiectivelor patrimoniului istoric și cultural, precum și a creației artistice și populare.

În oraș nu există muzeu, însă sunt monumente și memoriale de interes, atât pentru locuitorii orașului, cât și pentru vizitatori/turiști. În oraș funcționează 1 hotel cu 1 cameră.

Pot fi menționate următoarele obiecte memoriale ale orașului:

- Monumentul feroviarilor orașului – locomotivă diesel.
- Memorialul Gloriei în cinstea ostașilor eliberatori din cel de-al Doilea Război Mondial.
- Complexul memorial „Kurganul Prieteniei” la frontiera Republicii Moldova și Ucrainei.
- Monumentul apărătorilor independenței Republicii Moldova.
- Monumentul participanților la războiul din Afganistan.
- Stela în cinstea parașutiștilor militari.
- Monumentul lui V. Lenin.
- Instalația din Parcul „Dragostei și Bunătății” – „Eu iubesc Basarabeasca”.

Un monument istoric și centrul ortodoxiei în oraș este Biserica Ortodoxă Sf. Nicolae, sfințită în anul 2014. Complexul arhitectural al bisericii este amplasat în centrul orașului, pe strada principală

Principalele probleme ale acestui sector au fost identificate de participanții la ciclul de traininguri privind dezvoltarea strategică:

În oraș nu există hoteluri sau case de oaspeți care să funcționeze pe deplin;

Locuințele neutilizate din oraș nu sunt valorificate eficient, deși ar putea fi folosite pentru dezvoltarea agroturismului, deschiderea caselor de oaspeți, crearea gospodăriilor și a spațiilor de degustare, cu scopul de a atrage turiști;

Pivnițele vechilor clădiri și vinurile realizate după tehnologiile strămoșești ar putea fi transformate în gospodării și spații de degustare;

Mecanismul de diseminare a informațiilor despre oportunitățile și obiectivele turistice ale orașului Basarabeasca este inefficient;

2.5. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI POTENȚIALUL ORAȘULUI BASARABEASCA

Orașul Basarabeasca reprezintă o localitate cu o economie locală slab dezvoltată, caracterizată prin lipsa întreprinderilor industriale și a infrastructurii de sprijin pentru dezvoltarea activității antreprenoriale, precum incubatoare de afaceri și parcuri industriale.

Populația activă din punct de vedere economic a orașului, la data de 01.01.2025, constituie 4.248 de persoane, ceea ce reprezintă 60,96% din populația totală a orașului, în timp ce la data de 01.01.2017 aceasta era de 7.180 de persoane sau 66,45% (la momentul elaborării Planului strategic anterior de dezvoltare).

Dinamica structurii populației active și inactive din punct de vedere economic a orașului Basarabeasca este prezentată în Figura 2.5.1, la începutul anului.

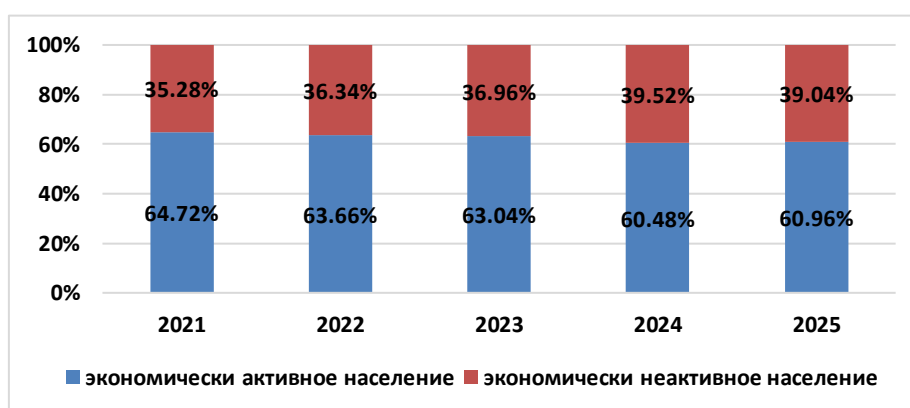

Fig. 2.5.1. Structura populației active și inactive din punct de vedere economic a orașului Basarabeasca

Informații privind fondul funciar al orașului Basarabeasca sunt prezentate în Tabelul 2.5.1, la data de 01.01.2025

Tabelul 2.5.1. Informații despre fondul funciar al orașului Basarabeasca (la data de 01.01.2025)

No	Denumire	Suprafață, ha	%
	Bilanțul terenurilor aflate în gestiunea primăriei, inclusiv:	3009,54	100
1.	Terenuri aflate în proprietatea statului, inclusiv:	411,65	13,68
	- terenuri ale fondului forestier	188,4	6,26
2.	Terenuri aflate în proprietatea publică a orașului, inclusiv:	877,89	29,17
	- terenuri ale fondului de rezervă	95,14	3,16
	- pășuni	233,87	7,77
3.	Terenuri aflate în proprietate privată, inclusiv:	1720,0	57,15
	- teren arabil (categoria I)	1475,0	49,01
	- plantații viticole	104,0	3,46
	- livezi	141,0	4,68

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Conform datelor din Raportul funciar, aprobat de Consiliul Orășenesc, fondul funciar al orașului Basarabeasca constituie 3 009,54 ha, dintre care terenurile aflate în proprietatea statului reprezintă 411,65 ha (13,68%), inclusiv terenurile fondului forestier – 188,4 ha sau 6,26%, terenurile aflate în proprietatea publică a orașului – 877,89 ha sau 29,17%, iar terenurile aflate în proprietate privată – 1 720,0 ha sau 57,15%. Bonitatea medie a calității solurilor este de 65.

În scopul consumului propriu, precum și al creșterii pentru comercializare ulterioară, locuitorii orașului se ocupă cu creșterea animalelor domestice. În Tabelul 2.5.2 este prezentată informația privind dinamica efectivului de animale domestice din gospodăriile auxiliare ale locuitorilor orașului Basarabeasca.

Tabelul 2.5.2. Dinamica efectivului de animale domestice în gospodăriile auxiliare ale orașului Basarabeasca (la începutul anului)

Animale domestice	Anul				
	2021	2022	2023	2024	2025
Bovine (cornute mari)	25	35	42	38	36
Ovine și caprine	125	106	102	109	94
Cai	15	6	6	5	5
Porcine	42	42	42	40	38
Păsări	1317	1155	1025	965	1016

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

În orașul Basarabeasca funcționează 2 farmacii veterinare, însă nu există un punct de inseminare artificială a animalelor, precum și un punct autorizat și certificat pentru sacrificarea animalelor. Aceasta creează dificultăți în respectarea normelor în vigoare care reglementează creșterea animalelor domestice în gospodăriile individuale.

Economia orașului Basarabeasca este concentrată în principal în agricultură și comerț. Producerea cerealelor, a fructelor și legumelor, precum și viticultura reprezintă principalele sectoare ale agriculturii orașului și raionului. Agricultură depinde în continuare de factorii climatici, de perioadele de secetă și are, în mare parte, un caracter extensiv.

Conform datelor Primăriei orașului Basarabeasca, la data de 01.01.2025 în oraș activau 165 agenți economici și 72 de antreprenori care desfășurau activitate în baza patentei de întreprinzător. Din cele 165 de întreprinderi, 17 activează în agricultură, 6 în sectorul industrial, 4 în domeniul serviciilor, 137 în comerț și 11 în alimentația publică. În oraș funcționează 3 piețe cu un număr total de 200 de locuri comerciale.

Analizând datele prezentate în Tabelul 2.5.3, se poate observa o dinamică negativă a numărului total de întreprinderi în perioada analizată. Astfel, în anul 2021 numărul total de întreprinderi era de 210, iar la începutul anului 2025 – 175, ceea ce indică o scădere absolută cu 35 de unități sau cu 16,67%. Ca urmare a proceselor negative din economie, reducerea numărului de întreprinderi s-a produs în următoarele sectoare: agricultură – 14 întreprinderi, comerț – 17 întreprinderi, alimentație publică – 4 întreprinderi.

Tabelul 2.5.3. Dinamica agenților economici din orașul Basarabeasca (la începutul anului)

Indicatori	Anul				
	2021	2022	2023	2024	2025
1. Numărul total al agenților economici, unități	210	206	191	182	175
inclusiv:					
1.1. Întreprinderi agricole, unități	31	32	25	21	17
– întreprinderi agricole (SRL)	10	10	10	10	10
– gospodării țărănești	21	22	15	11	7
1.2. Întreprinderi industriale, unități	6	6	6	6	6
1.3. Întreprinderi din sfera serviciilor, unități	4	4	4	4	4
1.4. Întreprinderi comerciale, unități	154	149	145	140	137
– suprafața comercială, m ²	3080	2980	2900	2800	2740
1.5. Întreprinderi de alimentație publică, unități	15	15	11	11	11
inclusiv:					
1.5.1. Baruri, unități	10	10	6	6	6
– locuri pe scaune, unități	250	250	150	150	150
– suprafața comercială, m ²	500	500	300	300	300
1.5.2. Cafenele, unități	4	4	4	4	4
– locuri pe scaune, unități	75	75	75	100	100
– suprafața comercială, m ²	200	200	200	250	250
1.5.3. Restaurante, unități	1	1	1	1	1
– locuri pe scaune, unități	30	30	30	30	30
– suprafața comercială, m ²	70	70	70	70	70
Antreprenori care activează în baza patentei de întreprinzător, unități	112	98	65	65	72
Piete, unități:	3	3	3	3	3
– locuri comerciale, unități	200	200	200	200	200

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Se constată că nivelul scăzut de dezvoltare a economiei locale influențează negativ baza fiscală a primăriei. Totodată, există un potențial suficient pentru atragerea investițiilor private în dezvoltarea economiei locale. Primăria orașului Basarabeasca dispune de terenuri din fondul de rezervă în suprafață de 95,14 ha.

Pentru atragerea potențialilor investitori, Primăria orașului Basarabeasca trebuie să creeze în mod activ platforme investiționale, atât din proprietatea publică, cât și din sectorul privat.

Pentru deservirea locuitorilor orașului și a antreprenorilor, în oraș funcționează filiale ale băncilor comerciale și bancomate instalate de acestea – Moldova-Agroindbank SA și Moldindconbank SA. De asemenea, activează agenți de asigurare ai două companii de asigurări – Grawe Carat Asigurări SA și General Asigurări SA.

Principalele probleme ale acestui sector au fost identificate de participanții la ciclul de focus-grupuri și traininguri de planificare strategică:

Economia locală se caracterizează printr-un nivel scăzut de dezvoltare;

În oraș nu există infrastructură de sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului (de exemplu, incubator de afaceri, parc industrial);

Lipsa personalului înalt calificat pentru a acoperi necesarul de forță de muncă în întreprinderile din agricultură, sectorul serviciilor și alimentația publică;

Existența unui număr mare de clădiri industriale abandonate în oraș;

În cadrul primăriei nu se ține un registru al platformelor investiționale din oraș pentru a fi prezentate ulterior potențialilor investitori;

Întreprinderile feroviare (Calea Ferată) activează în condiții de criză, ceea ce afectează situația financiară și onorarea obligațiilor;

Sectorul serviciilor este insuficient dezvoltat, principalele servicii de consum fiind prestate de antreprenori care activează în baza patentei de întreprinzător;

Antreprenorii orașului nu dispun de suficiente cunoștințe și competențe pentru elaborarea planurilor de afaceri necesare atragerii finanțărilor prin granturi;

Întreprinderile comerciale locale se închid din cauza intrării pe piață a rețelelor de comerț cu amănuntul;

Întreprinderile agricole întâmpină dificultăți în valorificarea producției din cauza prețurilor scăzute și a neimplementării standardelor internaționale de calitate (ISO, HACCP);

Antreprenorii orașului nu sunt membri ai asociațiilor de business, inclusiv ale celor sectoriale.

2.6. BUGETUL LOCAL

Administrația publică locală din orașul Basarabeasca este exercitată de Consiliul orășenesc, în componența căruia intră 23 de persoane, în calitate de autoritate reprezentativă, și de primar, în calitate de autoritate executivă, care conduce aparatul primăriei format din 17 persoane (la data de 01.01.2025), inclusiv 12 funcționari publici, dintre care 1 tânăr specialist cu vârsta de până la 35 de ani.

Bugetul local al orașului Basarabeasca reprezintă planul financiar care stabilește veniturile și cheltuielile pentru un an calendaristic. Acesta este elaborat și executat de primăria orașului Basarabeasca și aprobat de Consiliul orășenesc. Bugetul local este utilizat pentru asigurarea dezvoltării socio-economice a orașului, în conformitate cu direcțiile de activitate, funcțiile și atribuțiile administrației publice locale.

Bugetul local al orașului Basarabeasca poate fi constituit din venituri proprii (fiscale — impozite și taxe — și nefiscale), mijloace speciale, defalcări din impozite și taxe de stat conform normativelor stabilite prin lege, transferuri cu destinație generală, transferuri cu destinație specială, precum și fonduri speciale.

Tabelul 2.6.1. Veniturile bugetului local al orașului Basarabeasca, pentru perioada 2021–2025, mii lei

Articolele surselor de venituri ale bugetului local	Anii				
	2021	2022	2023	2024	2025
Venituri proprii ale bugetului	8652,0	7472,0	13670,8	13223,7	15676,1
Transferuri	13531,8	15559,8	17775,7	20255,9	20209,9
Mijloace transmise, fonduri speciale, granturi	0	0	0	0	0
TOTAL VENITURI	22183,8	23031,8	31446,5	33479,6	36586,0

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Veniturile bugetului orașului Basarabeasca în anul 2024 au constituit 33 479,6 mii lei, ceea ce reprezintă de 1,5 ori mai mult decât în anul 2021, iar nivelul aprobat al veniturilor bugetare pentru anul 2025, în sumă de 36 586,0 mii lei, depășește indicatorul anului 2021 de 1,65 ori. Tendința de creștere a veniturilor bugetare este determinată de majorarea veniturilor proprii de 1,8 ori, precum și de creșterea transferurilor de 1,49 ori.

Cheltuielile de casă aprobate ale bugetului local al orașului Basarabeasca au crescut în anul 2025 față de anul 2021 de 1,65 ori, fiind realizate pe 6 direcții de grupuri de cheltuieli. Cea mai mare pondere în structura cheltuielilor revine direcției „Cheltuieli pentru educație (gr. 9)”, în sumă de 17 254,1 mii lei, ceea ce constituie 47,16% din totalul cheltuielilor, înregistrând o creștere de 1,46 ori față de anul 2021. Următoarea direcție o reprezintă cheltuielile pentru servicii publice generale (gr. 1), în valoare de 7 108,1 mii lei, sau 19,43%, care au crescut de 2,27 ori comparativ cu anul 2021.

Cheltuielile pentru cultură, tineret și sport (gr. 8) în anul 2025 au constituit 4 833,9 mii lei, adică 13,21% din totalul cheltuielilor. Această grupă de cheltuieli a crescut de 1,58 ori față de anul 2021, însă s-a redus ușor comparativ cu anul 2024.

Tabelul 2.6.2. Cheltuielile de casă ale bugetului local al orașului Basarabeasca, pentru perioada 2021–2025, mii lei

Direcțiile părții de cheltuieli ale bugetului local	Anii				
	2021	2022	2023	2024	2025
Servicii publice generale (gr. 1)	3127,4	3755,3	5778,9	6780,7	7108,1
Apărare națională (gr. 2)	0	0	0	0	0
Securitate națională (gr. 3)	0	0	0	0	0
Servicii în domeniul economiei (gr. 4)	3275,0	2787,7	2826,2	3012,2	2828,8
Gospodărie comunală (gr. 6)	850,0	1115,0	2100,0	2400,0	4467,6
Cultură, sport și tineret (gr. 8)	3066,8	3370,9	4782,7	4919,7	4833,9
Educație (gr. 9)	11805,3	11930,5	15853,2	16277,7	17254,1
Protecție socială (gr. 10)	59,3	72,3	105,5	89,3	93,5
TOTAL VENITURI	22183,8	23031,8	31446,5	33479,6	36586,0

Sursa: Primăria orașului Basarabeasca

Cheltuielile pentru servicii în domeniul economiei (gr. 4) au constituit, la finele anului 2025, 2 828,8 mii lei sau 7,73% din total și s-au redus cu 13,62% comparativ cu anul 2021. Cheltuielile pentru gospodăria comunală (gr. 6) în bugetul anului 2025 au însumat 4 467,6 mii lei, reprezentând 12,21% din totalul cheltuielilor bugetare. Față de anul 2021, această grupă de cheltuieli a crescut de 5,3 ori.

Cheltuielile pentru protecția socială (gr. 10) în anul 2025 au fost stabilite la nivelul de 93,5 mii lei, ceea ce constituie 0,26% din totalul cheltuielilor bugetului. Se impune menționarea separată a faptului că, în structura cheltuielilor bugetului local, pe parcursul perioadei analizate, nu au existat cheltuieli aferente apărării naționale (gr. 2) și securității naționale (gr. 3).

Principalele probleme ale acestui sector au fost identificate de participanții la focus-grupuri și traininguri de planificare strategică:

În bugetul local, ponderea veniturilor proprii este mai mică decât volumul transferurilor;

Bugetul local nu prevede mijloace pentru reevaluarea valorii patrimoniului public aflat în gestiunea primăriei orașului;

Nu a fost realizată reevaluarea bunurilor populației și ale agenților economici în scopuri de impozitare;

Lipsește un mecanism de cooperare între gospodăria silvică și primăria orașului privind suplimentarea părții de venituri a bugetului;

Există necesitatea atragerii unor surse suplimentare de finanțare pentru implementarea proiectelor de dezvoltare, inclusiv prin mecanismul bugetării participative. бюджетирования.

2.7. ANALIZA SWOT

Rezultatele analizei SWOT conturează direcțiile potențiale ale strategiei, care vor permite evidențierea punctelor forte ale orașului, neutralizarea punctelor slabe, valorificarea oportunităților oferite de mediul extern și evitarea amenințărilor sau riscurilor. Mai jos este prezentată matricea sintetică a analizei SWOT, sistematizată sub formă de tabel, pe baza propunerilor formulate de participanții la trainingul de planificare strategică cu durata de două zile.

Tabelul 2.7.1. Matricea sintetică a analizei SWOT a factorilor care influențează situația și perspectivele de dezvoltare ale orașului Basarabeasca (la nivelul anului 2025)

Puncte forte	Puncte slabe
▪ Poziție geografică favorabilă, întrucât orașul este situat la frontiera de stat a Republicii Moldova și dispune de un punct internațional de trecere vamală ▪ Nod feroviar important, care leagă orașul de Reni și portul fluvial Reni (Ucraina), mun. Comrat (UTA Găgăuzia, Republica Moldova), orașul Cahul și portul fluvial Giurgiulești (Republica Moldova) ▪ Terenuri agricole fertile și pășuni ▪ Existența resurselor de muncă în oraș ▪ Acoperire de 100% a teritoriului localității cu rețele de gaze naturale și energie electrică ▪ Nivel înalt de telefonizare și conectare la rețeaua Internet ▪ Funcționarea în oraș a obiectivelor de infrastructură socială (Centrul comunitar multifuncțional „Recunoștința”, 8 biblioteci publice, Centrul medicilor de familie) ▪ Existența instituțiilor de învățământ preuniversitar cu predare în limbile română și rusă (4 grădinițe, 3 licee și 1 gimnaziu) ▪ Prezența în oraș a Casei de creație ▪ Organizarea secțiilor sportive pentru copii și tineri în cadrul Școlii sportive pentru copii și juniori ▪ Existența asociațiilor obștești care activează în diverse domenii ale vieții comunitare, implementează proiecte și atrag resurse financiare din partea donatorilor ▪ Funcționarea MRC „Phoenix” ▪ Nivel scăzut al criminalității ▪ Existența unui mediu multilingv și	▪ Lipsa unui plan urbanistic general al orașului ▪ Lipsa locurilor de muncă și nivel ridicat al șomajului ▪ Situația financiară dificilă a subdiviziunilor Căilor Ferate din Moldova, care influențează negativ bugetul orașului ▪ Pasivitatea locuitorilor orașului ▪ Mentalitatea cetățenilor bazată în mare parte pe abordarea dependentă de ajutor extern ▪ Îmbătrânirea populației, scăderea natalității, mortalitate ridicată și migrație masivă (definitivă) ▪ Creșterea numărului de persoane vârstnice singure, ai căror rude au plecat peste hotare ▪ Majorarea numărului de divorțuri în oraș ▪ Număr mare de gospodării private neocupate ▪ Nivel ridicat de birocrație ▪ Experiență insuficientă a angajaților primăriei în lucrul cu programe și fonduri internaționale pentru implementarea proiectelor ▪ Deficit de cadre didactice în instituțiile de învățământ din oraș ▪ În multe instituții din sistemul educațional, sociale și autorități publice activează specialiști de vârstă pensionară sau pre-pensionară ▪ Infrastructura comunală necesită reparații și investiții semnificative (alimentare cu apă, rețele de canalizare, drumuri, trotuare)

multicultural în oraș	▪ Calitatea apei potabile din sistemul centralizat nu corespunde normelor sanitar-igienice ▪ Stațiile de epurare necesită reconstrucție și modernizare ▪ Insuficiența obiectivelor cultural-recreative în oraș ▪ Rețelele de canalizare nu acoperă întreg teritoriul orașului ▪ Străzile orașului nu sunt dotate cu zone de odihnă (bănci) și colectare a deșeurilor (coșuri de gunoi) ▪ Nu toate microcartierele sunt acoperite de sisteme de supraveghere video ▪ Existența depozitelor neautorizate de deșeuri ▪ Reducerea numărului de agenți economici în oraș ▪ Capacitate redusă a pieței de bunuri și servicii ▪ Lipsa pieței de desfacere pentru produsele agricole ▪ Diminuarea efectivelor de animale și păsări în gospodăriile individuale ▪ Nivel scăzut de utilizare a surselor de energie regenerabilă ▪ Grad ridicat de dependență de condițiile climatice ▪ Utilizare inefficientă a platformelor investiționale din oraș (clădiri neutilizate și terenuri disponibile) ▪ Nivel scăzut al salariilor și al motivației materiale ▪ Lipsa reparațiilor capitale ale clădirilor grădinițelor, gimnaziilor, liceelor și instituțiilor medicale ▪ Nivel scăzut de dezvoltare a infrastructurii sociale pentru persoanele vârstnice ▪ Lipsa serviciilor de fizioterapie pentru persoanele vârstnice și cele cu nevoi speciale ▪ Lipsa infrastructurii de odihnă pentru copii pe perioada vacanțelor (tabără de odihnă) ▪ Infrastructura stadionului orașului necesită reparație capitală ▪ Pondere mare a drumurilor
-----------------------	---

	neasfaltate/pavate, lipsa trotuarelor pe multe străzi ▪ Probleme în funcționarea transportului public urban ▪ Lipsa locuințelor sociale și de serviciu pentru atragerea specialiștilor în diverse domenii ▪ Infrastructura orașului nu corespunde cerințelor mediului fără bariere pentru persoanele cu dizabilități ▪ Nivel scăzut de dotare tehnică a întreprinderilor municipale
--	---

Oportunități	Amenințări
▪ Număr mare de zile însorite și condiții favorabile ale regimului vânturilor pentru dezvoltarea surselor de energie regenerabilă ▪ Existența spațiilor libere și a terenurilor disponibile pentru amplasarea noilor capacități de producție, investiții și construcții de afaceri ▪ Implicarea locuitorilor și a agenților economici ai orașului în soluționarea problemelor sociale ▪ Implementarea mecanismului de finanțare participativă în realizarea proiectelor de utilitate publică la nivel comunitar ▪ Funcționarea sistemului de parteneriat public-privat (PPP) în implementarea proiectelor ▪ La nivel național funcționează programe de sprijin prin intermediul FNDRR și al Programului Național „Diaspora” 2024–2028 pentru dezvoltarea infrastructurii orașului ▪ Implicarea originarilor din oraș care locuiesc în alte țări, orașe și raioane ale Republicii Moldova în procesele de dezvoltare locală ▪ Programe guvernamentale de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin liniile de finanțare	▪ Creșterea migrației populației și diminuarea numărului de persoane economic active ▪ Instabilitate politică la nivel național ▪ Criză economică în țară ▪ Neîndeplinirea actelor legislative ale Republicii Moldova ▪ Intervenția altor niveluri de autoritate în activitatea administrației publice locale a orașului ▪ Corupție ▪ Reducerea sau suspendarea completă a programelor naționale de sprijin pentru implementarea proiectelor ▪ Încetarea programelor donatorilor și ale organizațiilor internaționale din Republica Moldova pentru susținerea administrației publice locale ▪ Introducerea de măsuri restrictive și stabilirea unui plafon pentru nivelul impozitelor locale ▪ Existența diferitelor grupuri politice în Consiliul Orășenesc ▪ Schimbări climatice și catastrofe naturale: secetă, viscol în perioada de iarnă, grindină, vânturi puternice ▪ Creșterea tarifelor și prețurilor la energia electrică, gazul natural, benzină/diesel

ale ODA (Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului) ▪ Existența condițiilor favorabile pentru dezvoltarea zootehniei ▪ Includerea orașului în rutele turistice ale operatorilor naționali (orașul este parte a traseului național „Drumul Vinului”) ▪ Potențial pentru dezvoltarea meșteșugurilor populare ▪ Dezvoltarea relațiilor de înfrățire pentru stabilirea de parteneriate și cooperare în implementarea proiectelor comune ▪ Extinderea cooperării cu Întreprinderile Publice Locale din domeniul gospodăriei comunale ▪ Dezvoltarea parteneriatelor intercomunitare și a cooperării în prestarea serviciilor comunale	▪ Probabilitatea falimentului întreprinderilor asociate întreținerii Căilor Ferate și nivel scăzut de utilizare a transportului feroviar ▪ Imposibilitatea de a asigura locuitorilor orașului apă potabilă de calitate și în cantitate suficientă ▪ Optimizarea instituțiilor educaționale și sociale din oraș ▪ Amplificarea problemelor de mediu
---	---

3. PRIORITĂȚI, OBIECTIVE ȘI SARCINI

3.1. VIZIUNE STRATEGICĂ „BASARABEASCA 2030”, MISIUNE

Viziunea „Basarabeasca 2030”

Basarabeasca — un oraș modern, confortabil și sigur, cu o infrastructură dezvoltată, o economie stabilă și un mediu urban favorabil.

Un oraș în care sunt create condiții pentru dezvoltarea antreprenoriatului, realizarea inițiativelor locuitorilor și atragerea investițiilor.

Basarabeasca este un oraș cu o infrastructură socială dezvoltată, spații publice amenajate, un sistem eficient de administrare și cu participarea activă a locuitorilor la procesul de luare a deciziilor.

Păstrându-și istoria feroviară și patrimoniul cultural, orașul formează un mediu urban modern, orientat spre creșterea calității vieții oamenilor.

Misiunea autorităților orașului Basarabeasca

Administrația publică locală a orașului Basarabeasca este un organ administrativ creat în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, care oferă populației servicii calitative comunale, socio-educative și culturale, gestionează eficient proprietatea publică, sprijinind creșterea calității vieții și reducerea migrației locuitorilor prin dezvoltarea economiei locale, infrastructurii și a domeniilor social și cultural.

Autoritățile publice locale ale orașului Basarabeasca își desfășoară activitatea în implementarea Planului Strategic, ghidându-se după **următoarele principii**:

Transparență: Procesul decizional și implementarea acestuia sunt transparente. Autoritățile informează în mod constant toți locuitorii și părțile interesate despre rezultatele activității.

Responsabilitate: Definirea clară a responsabilităților în fiecare act normativ elaborat și/sau adoptat de autoritățile publice locale.

Dezvoltare durabilă: Activitatea autorităților vizează dezvoltarea eficientă, echilibrată și armonioasă în toate direcțiile definite în Planul Strategic.

Parteneriat: Cooperarea autorităților cu agenții economici și societatea civilă în rezolvarea problemelor locale se realizează pe baza colaborării și dialogului.

Toleranță: Autoritățile asigură în egală măsură accesul locuitorilor la servicii, indiferent de statutul social, religia, convingerile politice sau alte caracteristici individuale.

Incluziune: Respectarea egalității de gen, asigurarea accesului tuturor categoriilor de cetățeni la diverse obiective social importante, acces la informație, drept de vot și participare activă în viața orașului a femeilor, persoanelor cu dizabilități, pensionarilor și altor categorii de locuitori la nivel local.

Eficiență: Abordare orientată spre obținerea celor mai bune rezultate folosind resurse limitate, adică atingerea obiectivelor stabilite cu costuri minime.

Valori fundamentale generale:

- Democrație
- Corectitudine și bună-credință

- Acces la informație
- Valori familiale
- Dezvoltare prin legătura între generații
- Rezultativitate
- Profesionalism
- Onestitate și slujirea interesului public
- Combaterea corupției
- Transparență

3.2. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SARCINI

În Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a orașului Basarabeasca au fost identificate direcțiile prioritare menite să sprijine dezvoltarea durabilă prin utilizarea unor instrumente precum cooperarea intercomunitară, parteneriatul public-privat și regionalizarea serviciilor. Unele direcții strategice sunt corelate și coordonate cu strategiile sectoriale și programele de dezvoltare.

Pentru atingerea rezultatelor propuse în dezvoltarea socio-economică a orașului Basarabeasca, au fost stabilite următoarele obiective strategice, care definesc prioritățile de dezvoltare:

Consolidarea capacității autorităților locale pentru a asigura o administrare eficientă și transparentă, prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne.

Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, crearea infrastructurii de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, generarea de noi locuri de muncă și extinderea drepturilor și oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv din grupurile vulnerabile.

Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.

Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.

Dezvoltarea potențialului uman și creșterea gradului de implicare a locuitorilor în dezvoltarea socio-economică a localității.

Tabelul 3.2.1. Obiective strategice și sarcini specifice de dezvoltare ale orașului Basarabeasca pentru perioada 2026–2030

Obiectiv strategic (OS)	Sarcini specifice (SS)
OS 1. Consolidarea capacității autorităților locale pentru a asigura o administrare eficientă și transparentă prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne	SS 1.1. Consolidarea potențialului instituțional și al resurselor umane ale administrației publice locale a orașului Basarabeasca; SS 1.2. Creșterea calității serviciilor oferite locuitorilor de către primăria orașului Basarabeasca; SS 1.3. Consolidarea bazei fiscale și a capacităților financiare ale primăriei orașului Basarabeasca; SS 1.4. Asigurarea transparenței procesului decizional la nivel local.
OS 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și	SS 2.1. Sprijinirea diversificării și dezvoltării economiei locale prin infrastructura de sprijin a întreprinderilor și stimularea diferitelor sectoare economice;

îmbunătățirea mediului de afaceri, crearea infrastructurii de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, generarea de noi locuri de muncă și extinderea drepturilor și oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv din grupurile vulnerabile	SS 2.2. Consolidarea economiei locale prin creșterea eficienței utilizării proprietății publice de către autoritățile locale; SS 2.3. Dezvoltarea și consolidarea spiritului antreprenorial în rândul populației; SS 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și creșterea atractivității orașului.
OS 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile	SS 3.1. Atracția investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului; SS 3.2. Asigurarea accesului locuitorilor la servicii sociale de calitate; SS 3.3. Creșterea potențialului instituțiilor publice locale care oferă servicii în domeniile educație, sănătate, cultură, sport și tineret.
OS 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice	SS 4.1. Perfecționarea sistemului de gestionare și valorificare a deșeurilor solide municipale (DSM) SS 4.2. Dezvoltarea și promovarea surselor alternative de energie și a proiectelor de eficiență energetică SS 4.3. Creșterea nivelului de cultură ecologică a locuitorilor orașului SS 4.4. Implementarea permanentă a măsurilor de amenajare și întreținere a teritoriului orașului.
OS 5. Dezvoltarea potențialului uman și creșterea gradului de implicare a locuitorilor în dezvoltarea socio-economică a localității	SS 5.1. Creșterea potențialului resurselor umane și extinderea participării locuitorilor orașului în activități civice SS 5.2. Dezvoltarea relațiilor de parteneriat pe baza cooperării intercomunitare și a relațiilor de înfrățire.

4. INFOGRAFICA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE ORAȘULUI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI BASARABEASCA 2026–2030

Basarabeasca — un oraș modern, confortabil și sigur pentru viață și dezvoltare

OBIECTIVE STRATEGICE

Infrastructura
orașului

Economia
locală

Calitatea
serviciilor

Mediu urban
confortabil

Participarea
activă a locuitorilor

PROIECTE FANION

Reconstrucția drumurilor

Amenajarea parcurilor

Modernizarea
iluminatului public

Dezvoltarea
infrastructurii turistice

INDICATORI CHEIE

16 km de drumuri
reparate

4 terenuri de joacă
pentru copii
și un stadion

100+ de locuri
de muncă

Amenajarea a
8 obiective turistice

TERMENE DE IMPLEMENTARE

2026

Lansarea
implementării
strategiei

2027-2028

Proiecte de
infrastructură

2029

Dezvoltarea
economiei și turismului

2030

Evaluarea
rezultatelor

5. PLANUL DE ACȚIUNI

Obiectiv strategic 1: Consolidarea capacității autorităților locale pentru a asigura o administrare eficientă și transparentă prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
1.1. Consolidarea potențialului instituțional și al resurselor umane ale administrației publice locale a orașului Basarabeasca;	1.1.1. Elaborarea și aprobarea regulamentelor / actelor normative care asigură funcționarea primăriei și a Consiliului Orășenesc	permanent	Primăria	crearea cadrului normativ la nivel local; respectarea prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	1.1.2. Elaborarea Planului urbanistic al orașului Basarabeasca	2026–2027	Primăria	respectarea prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova; crearea bazei pentru planificarea teritorială.	1 500,0	buget de stat, buget local, surse extrabugetare
	1.1.3. Sporirea nivelului de calificare al angajaților primăriei prin participarea a cel puțin 2 angajați în programe de instruire	anual	Primăria	elaborarea Planului de dezvoltare profesională a personalului APL; funcționari publici instruiți și calificați; îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate.	10,0	buget local, surse extrabugetare
	1.1.4. Îmbunătățirea activității Consiliului Orășenesc prin participarea consilierilor la programe de instruire și seminare	anual	Primăria Consiliul Orășenesc	consilieri instruiți și calificați; creșterea calității deciziilor adoptate de Consiliul Orășenesc.	10,0	buget local, surse extrabugetare

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
1.2. Creșterea calității serviciilor oferite locuitorilor de către primăria orașului Basarabeasca	1.2.1. Crearea și dezvoltarea rețelei IT interne a instituțiilor primăriei orașului Basarabeasca	2026–2029	Primăria, instituțiile publice	îmbunătățirea calității și operativității procesului decizional; optimizarea sistemului de gestionare a documentelor; implementarea principiilor de deschidere și transparență în activitatea APL.	400,0	buget local, surse extrabugetare
	1.2.2. Elaborarea bazelor de date electronice pe diverse domenii de evidență	2026–2028	Primăria	îmbunătățirea calității colectării și prelucrării datelor; creșterea calității serviciilor prestate.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	1.2.3. Elaborarea strategiei / regulamentelor privind activitatea de comunicare și relații cu publicul	2026–2027	Primăria	îmbunătățirea calității interacțiunii cu locuitorii orașului; crearea cadrului normativ pentru desfășurarea activităților de comunicare ale primăriei.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	1.2.4. Procurarea tehnicii de calcul, a serverului și a programelor informatice pentru angajații primăriei 2026–2028	2026–2028	Primăria	îmbunătățirea calității elaborării documentelor de către angajații primăriei; asigurarea stocării informației.	450,0	buget local, surse extrabugetare

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
1.3. Consolidarea bazei fiscale și a capacităților financiare ale primăriei orașului Basarabeasca	1.3.1. Consolidarea bazei materiale și tehnice a subdiviziunii de impozitare a primăriei, precum și perfecționarea bazei de date a contribuabililor (sisteme informaționale, echipamente multimedia, software, mobilier de birou etc.)	2026–2028	Primăria	sporirea eficienței activității primăriei; asigurarea accesibilității serviciilor.	250,0	buget local, surse extrabugetare
	1.3.2. Majorarea ponderii veniturilor proprii în structura veniturilor bugetului orașului de la 42,85% la 50,0%	2026–2030	Primăria	creșterea veniturilor proprii ale bugetului orașului; sporirea nivelului de autonomie a primăriei în implementarea proiectelor.	—	
	1.3.3. Inventarierea patrimoniului public și reevaluarea bunurilor imobile, inclusiv în scopuri de impozitare	2026–2030	Primăria	creșterea veniturilor proprii ale bugetului orașului; eficientizarea managementului patrimoniului public.	100,0	buget local
	1.3.4. Consolidarea capacității de gestionare a activității de proiect a primăriei	2026–2030	Primăria	elaborarea și implementarea a cel puțin 3 proiecte anual (documentație de proiect).	750,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanare
1.4. Asigurarea transparenței procesului decizional la nivel local.	1.4.1. Administrarea site-ului oficial al primăriei orașului și a paginilor acesteia în rețelele de socializare	2025–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc	informarea locuitorilor orașului, a agenților economici și a altor părți interesate despre deciziile adoptate.	150,0	buget local
	1.4.2. Elaborarea Strategiei de deschidere și transparență a autorităților publice locale din orașul Basarabeasca	2026–2027	Primăria, Consiliul Orășenesc	aprobarea principiilor și mecanismelor de asigurare a deschiderii și transparenței autorităților publice locale din orașul Basarabeasca.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	1.4.3. Organizarea consultărilor publice cu locuitorii orașului și părțile interesate în procesul de elaborare a deciziilor la nivel local	permanent	Primăria	implicarea locuitorilor orașului, a agenților economici și a altor părți interesate în procesul decizional; anual – peste 100 de participanți.	—	buget local
	1.4.4. Organizarea audierilor publice privind proiectele de decizii ale Consiliului Orășenesc	permanent	Primăria, Consiliul Orășenesc	locuitorilor orașului, a agenților economici și a altor părți interesate în procesul de dezbatere și expertizare publică a deciziilor; anual – peste 100 de participanți.	—	buget local
	1.4.5. Constituirea și asigurarea funcționării Consiliului Consultativ pe lângă primăria orașului Basarabeasca	2026–2027	Primăria, AO ale orașului	stimularea constituirii și funcționării asociațiilor obștești în oraș; implementarea mecanismelor de dialog public în procesul de soluționare a problemelor orașului; implicarea cetățenilor în activități civice.	30,0	buget local, surse extrabugetare
	1.4.6. Constituirea și asigurarea funcționării Comisiei pentru	2026	Primăria AO, tinerii	plementarea mecanismului de co-guvernare în activitatea	30,0	buget local, surse

	politici de tineret (pe principii de paritate)		orașului	APL la luarea deciziilor privind politicile de tineret și direcțiile de finanțare.		extrabugetare
--	--	--	----------	--	--	---------------

Obiectiv strategic 2: Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, crearea infrastructurii de sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii, generarea de noi locuri de muncă și extinderea drepturilor și oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv din grupurile vulnerabile

<i>Sarcini specifice</i>	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
2.1. Sprijinirea diversificării și dezvoltării economiei locale prin infrastructura de sprijin a întreprinderilor și stimularea diferitelor sectoare economice	2.1.1. Elaborarea Planului de dezvoltare economică locală al orașului Basarabeasca	2026–2027	Primăria, Consiliul Orășenesc	aprobarea documentului strategic care stabilește prioritățile orașului în domeniul dezvoltării economice.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	2.1.2. Constituirea și dezvoltarea Parcului Industrial în orașul Basarabeasca (10 ha)	2026–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, asociațiile de afaceri	crearea infrastructurii economice în oraș; crearea de noi întreprinderi și locuri de muncă; majorarea veniturilor bugetului local.	40 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	2.1.3. Crearea portalului informațional „Invest Basarabeasca” pentru atragerea investițiilor	2026–2028	Primăria, Consiliul Orășenesc	asigurarea suportului informațional pentru investitori; implementarea mecanismului „ghișeu unic” pentru investitori și agenți economici.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	2.1.4. Elaborarea profilului investițional al orașului Basarabeasca	2027–2028	Primăria, Consiliul Orășenesc	asigurarea suportului informațional pentru investitori.	60,0	buget local, surse extrabugetare

2.2. Consolidarea economiei locale prin creșterea eficienței utilizării proprietății publice de către autoritățile locale	2.2.1. Gestionarea registrului privind platformele investiționale de pe teritoriul orașului (clădiri, terenuri)	2026–2030	Primăria	crearea resurselor informaționale pentru potențialii investitori.	—	buget local,
	2.2.2. Susținerea creării întreprinderilor mici de prestare a serviciilor pentru populație prin acordarea spațiilor destinate activităților antreprenoriale în condiții preferențiale	2026–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc	crearea condițiilor favorabile pentru desfășurarea activităților de afaceri; sporirea eficienței utilizării patrimoniului public al orașului; majorarea veniturilor bugetului local.	—	buget local, surse extrabugetare
Sarcini specifice	Măsuri	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
2.3. Dezvoltarea și consolidarea spiritului antreprenorial în rândul populației;	2.3.1. Susținerea dezvoltării start-up-urilor prin: - mentorat informațional (asociații de afaceri, ODA); - parteneriate educaționale (licee, gimnazii).	2026–2030	Primăria, asociațiile de afaceri, antreprenori, instituții publice de învățământ	inițierea unor noi proiecte de afaceri în oraș; crearea de noi locuri de muncă.	—	surse extrabugetare
	2.3.2. Organizarea târgului anual sub brandul „Bazarul Basarabean”	2026–2030	Primăria, AO	promovarea producătorilor locali; atragera vizitatorilor și cumpărătorilor din alte localități.	100,0	buget local, surse extrabugetare

	2.3.3. Organizarea programelor de instruire pentru antreprenori	2026–2030	Primăria, ODA, asociațiile de afaceri, antreprenori	creșterea nivelului de cunoștințe al locuitorilor orașului și al antreprenorilor în domeniul planificării afacerilor.	—	surse extrabugetare
Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
2.4.Stimularea dezvoltării turismului și sporirea atractivității orașului	2.4.1. Elaborarea Planului de dezvoltare a turismului și a atractivității turistice a orașului Basarabeasca 2026–2027	2026–2027	Primăria, AO	stabilirea priorităților în domeniul dezvoltării turismului în oraș; integrarea politicilor locale în domeniul turismului în cadrul programelor naționale de dezvoltare a turismului; elaborarea traseelor turistice locale.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.2. Organizarea expoziției anuale a artiștilor plastici „Peisaje Basarabene”	2026–2030	Primăria, AO	atragera turiștilor și a specialiștilor din domeniul culturii în orașul Basarabeasca; creșterea atractivității turistice a orașului.	150,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.3. Crearea Muzeului orașului Basarabeasca	2026–2029	Primăria, Consiliul Orășenesc, instituțiile culturale ale orașului	conservarea patrimoniului istorico-cultural; sistematizarea cunoștințelor de istorie locală despre oraș; formarea identității culturale.	750,0	buget local, surse extrabugetare

	2.4.4. Elaborarea ghidului turistic al orașului Basarabeasca	2026–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO	formarea unei imagini atractive a orașului; sporirea nivelului de informare a turiștilor;	150,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.5. Instalarea unui panou informativ-turistic cu informații în limbile română, rusă și engleză	2028–2029	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO	sporirea nivelului de informare a turiștilor și a vizitatorilor orașului.	55,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.6. Instalarea indicatoarelor turistice informative în orașul Basarabeasca	2027–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO	crearea unei imagini structurate a obiectivelor turistice ale orașului	75,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.7. Promovarea orașului prin materiale video distribuite pe rețelele de socializare	2026–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO, portaluri informaționale, bloggeri	susținerea dezvoltării turismului în oraș; sporirea nivelului de informare a turiștilor și a vizitatorilor;	50,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.8. Elaborarea albumului foto al orașului Basarabeasca	2027–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO, fotografii	susținerea dezvoltării turismului în oraș; sporirea nivelului de informare a turiștilor și a vizitatorilor; crearea imaginii orașului.	100,0	buget local, surse extrabugetare
	2.4.9. Elaborarea și tipărirea de broșuri și postere dedicate istoriei și obiectivelor turistice ale orașului, în scopul sporirii atractivității turistice	2026–2030	Primăria, Consiliul Orășenesc, AO	elaborarea unui material promoțional atractiv și informativ; tipărirea a 300 de exemplare.	40,0	buget local, surse extrabugetare

Obiectiv strategic 3: Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția modernizării infrastructurii orașului	3.1.1. Modernizarea sistemului de alimentare cu apă al orașului Basarabeasca (microcartierele Mezon și Romanovca, Sovhoz) – 22 km	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	îmbunătățirea condițiilor de locuit și de trai ale locuitorilor orașului; crearea unei situații ecologice favorabile în oraș; reducerea nivelului de îmbolnăvire în oraș; crearea infrastructurii pentru reducerea costurilor antreprenorilor.	25 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	3.1.2. Construcția și reabilitarea rețelelor de canalizare din orașul Basarabeasca (Mezon, Centru, cartierul Flămînda, strada Depovskaia)	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	îmbunătățirea condițiilor de locuit și de trai ale locuitorilor orașului; reducerea nivelului de îmbolnăvire în oraș.	12 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	3.1.3. Modernizarea stațiilor de epurare ale orașului Basarabeasca	2027–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	îmbunătățirea condițiilor de locuit și de trai ale locuitorilor orașului; crearea unei situații ecologice favorabile în oraș.	25 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	3.1.4. Construcția și reabilitarea drumurilor în orașul Basarabeasca (str. Depovskaia, Komsomolskaia, 28 Iunie, drumul de legătură dintre str.	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	crearea infrastructurii de bază a orașului; asigurarea circulației libere a locuitorilor și a transportului în	Cost estimativ: 25 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare

	K. Marx și str. Vokzalnaia în zona izvorului) – 15 km			oraș.		
	3.1.5. Construcția trotuarelor în orașul Basarabeasca (15 km)	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	crearea infrastructurii de bază a orașului; asigurarea circulației libere a pietonilor în oraș.	10 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	3.1.6. Instalarea semafoarelor pietonale cu o singură secțiune la intersecțiile pietonale din oraș	2026–2028	Primăria, Consiliul orașenesc	sporirea nivelului de siguranță a pietonilor; crearea infrastructurii de bază a orașului.	100,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
3.2. Asigurarea accesului locuitorilor orașului la servicii sociale de calitate	3.2.1. Îmbunătățirea calității activității serviciului social al Primăriei	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	asigurarea accesului locuitorilor orașului la servicii sociale.	—	buget local
	3.2.2. Modernizarea bibliotecilor din orașul Basarabeasca	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc, bibliotecile orașului	creșterea potențialului bibliotecilor prin implementarea tehnologiilor informaționale în procesul de deservire a utilizatorilor și de gestionare a fondurilor de bibliotecă.	600,0	buget local, surse extrabugetare
3.3. Creșterea capacității instituțiilor publice ale orașului care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și	3.3.1. Modernizarea sistemului de încălzire în Liceul „A. Pușkin”	2026–2028	Primăria, Consiliul orașenesc, administrația liceului	reducerea cheltuielilor pentru încălzire în perioada de iarnă; îmbunătățirea managementului bugetar al instituției de învățământ.	2 000,0	surse extrabugetare, mijloacele instituției de învățământ

tinereului	3.3.2. Reparația capitală a Grădiniței de copii nr. 1 „Antoșka”	2026–2029	Primăria, Consiliul orășenesc, administrația grădiniței	îmbunătățirea condițiilor pentru copii; reducerea cheltuielilor curente ale grădiniței.	1 200,0	buget local, surse extrabugetare
	3.3.3. Reparația capitală a Grădiniței de copii nr. 3 „Andrieș”	2026–2029	Primăria, Consiliul orășenesc, administrația grădiniței	îmbunătățirea condițiilor pentru copii; reducerea cheltuielilor curente ale grădiniței.	1 200,0	buget local, surse extrabugetare
	3.3.4. Construcția și amenajarea unei platforme de siguranță rutieră cu scop educațional într-una dintre instituțiile de învățământ ale orașului	2026–2030	Primăria, Consiliul orășenesc, administrația liceului	crearea unei platforme pentru instruirea copiilor privind regulile de circulație rutieră, marcajele și indicatoarele rutiere.	800,0	buget local, buget raional, surse extrabugetare
	3.3.5. Reconstrucția stadionului „Locomotiva” Perioada: Responsabili: Rezultate așteptate: Cost estimativ: Surse de finanțare:	2026–2030	Primăria, Consiliul orășenesc	crearea unor condiții confortabile pentru locuitorii orașului în vederea practicării culturii fizice și a activităților sportive; asigurarea condițiilor pentru desfășurarea competițiilor și evenimentelor sportive.	10 000,0	buget local, buget raional, surse extrabugetare

Obiectiv strategic 4: Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice

Sarcini specifice	Măsurile	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
4.1. Perfecționarea sistemului de management al deșeurilor menajere solide (DMS) și al valorificării acestora	4.1.1. Modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor menajere solide în orașul Basarabeasca (poligonul de deșeuri)	2026–2030	Primăria	îmbunătățirea situației ecologice la poligon; crearea unor condiții sigure de trai.	500,0	buget local, fonduri extrabugetare
	4.1.2. Lichidarea depozitelor neautorizate de deșeuri pe teritoriul orașului Basarabeasca	2026–2030	Primăria	îmbunătățirea situației ecologice; crearea unor condiții sigure de trai	90,0	buget local
	4.1.3. Reînnoirea containerelor pentru colectarea deșeurilor	2027–2029	Primăria	crearea unei proceduri unificate pentru colectarea DMS.	200,0	buget local, fonduri extrabugetare
	4.1.4. Achiziționarea de tehnică specializată pentru evacuarea deșeurilor și pentru amenajarea orașului	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	creșterea calității serviciilor de colectare și evacuare a DMS, precum și de amenajare a orașului.	1 000,0	buget local, fonduri extrabugetare
	4.1.5. Amenajarea platformelor pentru colectarea separată a DMS în oraș	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	creșterea calității serviciilor de colectare și evacuare a DMS	500,0	buget local, fonduri extrabugetare
	4.1.6. Implementarea sistemelor de colectare separată a DMS în instituțiile de învățământ și în instituțiile publice ale orașului	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	creșterea calității serviciilor de colectare și evacuare a DMS, precum și de amenajare a orașului.	150,0	buget local, fonduri extrabugetare

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
4.2. Dezvoltarea și promovarea surselor alternative de energie și a proiectelor în domeniul eficienței energetice	4.2.1. Elaborarea și implementarea Planului de acțiuni pentru energie durabilă și climă (PAEDC)	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	Plan de acțiuni pentru energie durabilă și climă aprobat.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	4.2.2. Elaborarea și implementarea Planului de mobilizare a comunității locale privind eficiența energetică și economisirea energiei	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc, instit. publice, locuitorii orașului, agenții economici	Plan de mobilizare a comunității locale privind eficiența energetică și economisirea energiei aprobat	30,0	buget local, surse extrabugetare
	4.2.3. Instalarea iluminatului stradal bazat pe sisteme moderne (economisitoare de energie) în orașul Basarabeasca	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	îmbunătățirea condițiilor de trai în oraș; creșterea nivelului de confort și siguranță pentru locuitorii orașului.	2 000,0	buget local, buget de stat, surse extrabugetare
	4.2.4. Proiect de eficiență energetică în Grădinița de copii nr. 1 „Antoșka” Perioada: 2026–2030	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	instalarea panourilor solare pentru producerea energiei electrice; reducerea cheltuielilor instituției.	350,0	buget local, surse extrabugetare
	4.2.5. Proiect de eficiență energetică în Grădinița de copii nr. 3 „Andrieș”	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	instalarea panourilor solare pentru producerea energiei electrice; reducerea cheltuielilor instituției	350,0	buget local, surse extrabugetare
	4.2.6. Proiect de construcție a unei centrale electrice solare	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc, investitor privat	instalarea panourilor solare pentru producerea energiei electrice.	3 000,0	surse extrabugetar

Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
4.3. Creșterea nivelului culturii ecologice a locuitorilor orașului	4.3.1. Elaborarea și implementarea programului municipal „Copacul familiei mele”	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc, OA	contribuirea la creșterea nivelului culturii ecologice a locuitorilor orașului; înverzirea orașului.	250,0	buget local, surse extrabugetare
	4.3.2. Creșterea nivelului de conștientizare și educație ecologică în rândul populației	2026–2030	Primăria, instituțiile de învățământ, biblioteca, grădinițele	dezvoltarea culturii ecologice prin cunoaștere; elevii și comunitatea implicați în acțiuni de salubritate a orașului de două ori pe an.	50,0	buget local, surse extrabugetare
	4.3.3. Organizarea diverselor acțiuni și seminare pentru dezvoltarea culturii ecologice în rândul copiilor și tinerilor	2026–2030	Primăria, OA, instituțiile de învățământ	dezvoltarea culturii ecologice prin cunoaștere; activizarea participării copiilor și tinerilor în proiecte și activități ecologice.	50,0	buget local, surse extrabugetare

	4.3.4. Desfășurarea campaniilor informaționale pentru creșterea responsabilității locuitorilor orașului în domeniul protecției spațiilor verzi	2026–2030	Primăria, OA, instituțiile de învățământ	schimbarea atitudinii locuitorilor orașului față de mediul înconjurător și problematica ecologică.	50,0	buget local, surse extrabugetare
Sarcini specifice	Măsurile	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
4.4. Implementarea măsurilor permanente de amenajare și întreținere a teritoriului orașului	4.4.1. Proiect în orașul Basarabeasca pentru crearea unui mediu de viață fără bariere	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	integrarea persoanelor cu nevoi speciale prin asigurarea accesului la servicii publice.	400,0	buget local, surse extrabugetare
	4.4.2. Construcția unei fântâni în scuarul „Iubirii și Binelui” și instalarea sistemului de irigare prin picurare	2027–2028	Primăria, Consiliul orașenesc	amenajarea scuarului; îmbunătățirea condițiilor de recreere în scuar.	120,0	buget local, surse extrabugetare
	4.4.3. Instalarea coșurilor de gunoi în parcuri și pe străzile orașului	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	amenajarea orașului; îmbunătățirea condițiilor pentru locuitori, oaspeți și turiști.	100,0	buget local, surse extrabugetare
	4.4.4. Crearea unui sistem multilevel de alertare „Oraș inteligent” pentru situații de urgență	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	formarea unui sistem de informare și alertare a locuitorilor orașului în caz de situații excepționale.	650,0	buget local, surse extrabugetare

	4.4.5. Adâncirea albiei râului Cogîlnic (5 km) în scopul reducerii nivelului apelor freatice	2026–2030	Primăria, Consiliul orășenesc	curățarea albiei râului; amenajarea zonei riverane.	5 000,0	buget local, surse extrabugetare
--	--	-----------	-------------------------------	--	---------	----------------------------------

Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea potențialului uman și creșterea gradului de implicare a locuitorilor în dezvoltarea socio-economică a localității

Sarcini specifice	Măsuri	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
5.1. Creșterea potențialului resurselor umane și extinderea participării locuitorilor orașului la activitatea civică	5.1.1. Implementarea mecanismului de bugetare participativă în realizarea proiectelor de dezvoltare locală în oraș	2026–2030	Primăria, Consiliul orășenesc, locuitorii orașului	implicarea cetățenilor în procesul de soluționare a problemelor comunității locale; atragera de resurse financiare suplimentare (contribuții) pentru implementarea proiectelor.	1 000,0	buget local, surse extrabugetare
	5.1.2. Instruirea locuitorilor orașului din diverse sectoare (OA, sector privat, funcționari publici) în domeniul elaborării proiectelor europene și atragerii finanțărilor	2026–2030	Primăria, Consiliul orășenesc, OA, locuitorii orașului	instruirea a cel puțin 10 persoane anual.	50,0	surse extrabugetare

	5.1.3. Implicarea tinerilor orașului în viața comunitară, inclusiv prin programe de voluntariat	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc, OA, MRC, locuitorii orașului	implicarea a cel puțin 50 de tineri anual.	50,0	buget local, surse extrabugetare
Sarcini specifice	Măsur	Termene	Executant	Rezultate	Cost estimativ (mii lei)	Surse de finanțare
5. 5.2. Dezvoltarea relațiilor de parteneriat bazate pe cooperare intercomunitară și legături de înfrățire	5.2.1. Implementarea proiectelor de cooperare intercomunitară cu localitățile învecinate în domeniul asigurării locuitorilor cu servicii publice de calitate	2026–2030	Primăria, instituțiile publice, OA, întreprinderile	dezvoltarea potențialului orașului Basarabeasca; creșterea calității serviciilor prestate locuitorilor orașului Basarabeasca.	100,0	buget local, surse extrabugetare
	5.2.2. Studiarea și schimbul de experiență cu localități cu un nivel de dezvoltare mai avansat	2026–2030	Primăria, instituțiile publice, OA	creșterea capacității angajaților primăriei, aleșilor locali, personalului instituțiilor publice și al ÎM.	100,0	buget local, surse extrabugetare
	5.2.3. Consolidarea relațiilor existente și extinderea legăturilor de înfrățire cu localități din alte țări	2026–2030	Primăria, Consiliul orașenesc	realizarea activităților în cadrul acordurilor de înfrățire existente; semnarea de noi acorduri de înfrățire.	100,0	buget local
	5.2.4. Implementarea proiectelor de parteneriat cu localitățile înfrățite și cu alte organizații în scopul dezvoltării orașului Basarabeasca	2026–2030	Primăria, instituțiile publice, OA	dezvoltarea potențialului orașului Basarabeasca; creșterea calității serviciilor prestate locuitorilor orașului Basarabeasca.	250,0	buget local, surse extrabugetare

6. COMUNICAREA STRATEGIEI

Informarea populației cu privire la implementarea Strategiei se realizează prin:

- site-ul oficial al Primăriei orașului Basarabeasca
- rețelele sociale
- audieri publice și consultări publice
- publicarea rapoartelor anuale privind implementarea Strategiei
- evenimente informative și întâlniri publice

7. PARTICIPAREA LOCUITORILOR

Locuitorii orașului Basarabeasca pot participa la implementarea Strategiei prin:

- participarea la audieri publice
- participarea la consultări publice
- inițiative civice
- participarea la proiecte de bugetare participativă
- colaborarea cu organizațiile obștești.

8. MONITORIZARE ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI STRATEGIC

Procesul de monitorizare și evaluare a rezultatelor reprezintă componente esențiale în implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a orașului Basarabeasca pentru perioada 2026–2030. Succesul implementării acestui document strategic depinde de mobilizarea tuturor locuitorilor localității și, în special, a persoanelor implicate direct în implementarea, monitorizarea și evaluarea realizării Planului Strategic.

În procesul de implementare a Planului Strategic vor fi implicați numeroși participanți:

- autoritățile publice locale (Consiliul Orășenesc, Primăria);
- conducătorii instituțiilor publice;
- locuitorii orașului;
- structurile societății civile;
- agenții economici;
- structuri externe (autoritatea centrală a RM, reprezentanți ai administrației publice din alte localități din RM și din străinătate, organizații internaționale, donatori și fonduri internaționale, etc.).

Procesul de monitorizare constă în:

- evaluarea realizării obiectivelor și sarcinilor stabilite;
- raportarea privind implementarea Planului Strategic.

Implementarea Planului Strategic se va realiza conform Planului de acțiuni aprobat, care va servi drept mecanism principal de implementare, incluzând acțiunile necesare pentru atingerea obiectivelor generale și specifice și realizarea proiectelor concrete.

Pentru a asigura implementarea coerentă a Planului Strategic, va fi creat un grup de lucru pentru implementarea Planului Strategic. Grupul de lucru va fi responsabil de elaborarea planurilor anuale comune de activitate (Planuri operaționale) și de realizarea tuturor măsurilor planificate.

Grupul de lucru va organiza ședințe de lucru, va monitoriza implementarea acțiunilor și va pregăti rapoarte anuale privind realizarea măsurilor prevăzute în Planul Strategic.

În procesul de monitorizare vor fi elaborate anual Rapoarte care vor conține informații despre realizarea sarcinilor stabilite pentru perioada de raportare. Rapoartele privind implementarea Planului Strategic vor fi prezentate primarului orașului Basarabeasca împreună cu echipa de implementare.

Rapoartele vor include concluzii și recomandări pentru eliminarea deficiențelor identificate în timpul activității. Pentru asigurarea implementării acestor recomandări, Grupul de lucru poate propune modificări, dacă este necesar, în planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei.

În procesul de implementare, persoanele responsabile de realizarea Planului de acțiuni vor raporta privind desfășurarea măsurilor, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va realiza prin intermediul indicatorilor stabiliți pentru implementare. În cazul identificării unor abateri de la Planul Strategic de acțiuni, se vor lua măsuri pentru corectarea sau ajustarea acestuia.

Pe baza Planului Strategic aprobat, Primăria orașului Basarabeasca va elabora planuri anuale de dezvoltare socio-economică a orașului, bugete anuale, care vor detalia sarcinile și măsurile pentru implementarea direcțiilor strategice de dezvoltare ale orașului.

La finalizarea implementării acestui Plan Strategic va fi elaborat un Raport final, care va conține informații privind nivelul de realizare a priorităților, obiectivelor și sarcinilor stabilite.

Toate aceste măsuri vor contribui la asigurarea realizării obiectivelor și sarcinilor propuse în prezentul Plan Strategic, care, la rândul său, va asigura îndeplinirea misiunii stabilite, iar orașul Basarabeasca va deveni o localitate dinamică, cu potențial dezvoltat și realizarea viziunii orientate spre dezvoltarea socio-economică a comunității.

Bugetul total pentru implementarea Planului strategic de dezvoltare socio-economică pentru anii 2026–2030 constituie 175 000 mii lei.

9. CONCLUZIE

Strategia de dezvoltare socio-economică a orașului Basarabasca pentru anii 2026–2030 stabilește viziunea strategică și principalele direcții de dezvoltare ale orașului, orientate spre îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, dezvoltarea economiei locale și formarea unui mediu urban modern.

Implementarea Strategiei va contribui la asigurarea unei dezvoltări durabile a orașului, modernizarea infrastructurii urbane, creșterea eficienței administrației publice și crearea unor condiții favorabile pentru atragerea investițiilor și dezvoltarea antreprenoriatului.

O condiție importantă pentru implementarea cu succes a Strategiei este colaborarea activă dintre autoritățile administrației publice locale, agenții economici, organizațiile obștești, partenerii internaționali și locuitorii orașului.

Realizarea măsurilor prevăzute va contribui la formarea unui oraș confortabil, sigur și atractiv pentru viață, în care sunt create oportunități pentru dezvoltarea economiei, a sferei sociale și a activității civice.

Strategia de dezvoltare a orașului Basarabasca este un document deschis, care poate fi ajustat în funcție de schimbările situației socio-economice, de necesitățile locuitorilor și de noile oportunități de dezvoltare.

Prin eforturile comune ale autorităților locale, locuitorilor orașului și partenerilor, Basarabasca va putea avansa cu încredere pe calea dezvoltării durabile, consolidării potențialului economic și îmbunătățirii calității vieții fiecărui locuitor.

Fig. 3. Clădirea Primăriei oraşului Basarabeasca

Tabel: Indicatori planificați pe direcțiile de dezvoltare ale orașului Basarabeasca pentru perioada 2025–2030

<i>Indicator</i>	<i>Anul</i>	
	<i>2025</i>	<i>2030</i>
Numărul întreprinderilor funcționale, unități	175	195
Procentul populației economic active, %	60,96	65,0
Numărul de noi întreprinderi create, unități	-	20
Salariul mediu (estimativ), lei	7 500	10 000
Parteneriate public-privat sau public-public, unități	-	2
Volumul investițiilor atrase în oraș, mil. lei	-	250,0
Numărul traseelor turistice, unități	-	1
Tradiții locale revitalizate: meșteșuguri/activități autentice locale, unități	-	2
Întreprinderi pentru procesarea produselor agricole, unități	-	2
Procentul lungimii drumurilor care necesită reparații capitale, %	59,59	35,0
Servicii de canalizare și tratare a apelor uzate și reziduale, %	35,03	50,0
Rețele de canalizare, km	16,3	30,0
Asociații publice în oraș, unități	7	14
Buget local (partea de venituri), mil. lei	9,65	13,0
Venituri proprii în bugetul local, %	42,85	50,0

Sursa: datele Primăriei orașului Basarabeasca pentru anul 2025 și prognozele de dezvoltare

Conceptele proiectelor

Numărul proiectului:	Proiectul 1
Denumirea proiectului:	Crearea și dezvoltarea rețelei IT interne a instituțiilor Primăriei orașului Basarabasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 1. Consolidarea capacității autorităților publice locale în vederea asigurării unei administrări eficiente și transparente, prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne.
Obiectiv specific:	1.2. Îmbunătățirea calității serviciilor prestate locuitorilor orașului de către Primăria orașului Basarabasca.
Măsura	1.2.1. Crearea și dezvoltarea rețelei IT interne a instituțiilor Primăriei orașului Basarabasca.
Scopul proiectului:	Digitalizarea activității Primăriei orașului Basarabasca prin crearea unei rețele IT moderne, care va permite accelerarea prestării serviciilor publice către populație, implementarea sistemului „ghișeului unic” și sporirea transparenței activității autorităților publice locale.
Locația:	Subdiviziunile structurale ale Primăriei orașului;
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent există dificultăți în acumularea și procesarea volumelor de informații, ceea ce afectează adesea desfășurarea normală a interacțiunii dintre APL și locuitorii orașului, precum și agenții economici. Dezvoltarea rețelei interne și implementarea echipamentelor performante vor permite reducerea termenelor de răspuns la solicitările cetățenilor/agenților economici/organizațiilor. Mijloacele tehnice utilizate în diferite departamente ale primăriei funcționează cu programe diferite, uneori incompatibile între ele.
Grup-țintă:	• Subdiviziunile structurale ale Primăriei orașului; • Angajații Primăriei orașului Basarabasca.
Activități principale:	1. Elaborarea caietului de sarcini pentru rețeaua IT. 2. Organizarea licitației pentru selectarea contractorului prin intermediul sistemului electronic de achiziții publice. 3. Implementarea rețelei IT și recepționarea acesteia în exploatare. 4. Instruirea personalului primăriei.
Rezultate așteptate:	1. Creșterea calității și operativității procesului decizional; 2. Îmbunătățirea sistemului de gestionare a documentelor; 3. Implementarea principiilor de deschidere și transparență în activitatea APL. Proiectul soluționează un șir de probleme infrastructurale și operaționale existente în gestionarea volumelor informaționale din cadrul primăriei și instituțiilor orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabasca, instituțiile publice ale orașului.
Factori de risc:	• Insuficiența resurselor financiare pentru implementarea proiectului; • Lipsa specialiștilor pentru implementarea și mentenanța rețelei IT; • Lipsa mijloacelor pentru întreținere; • Probleme de compatibilitate a software-ului;

	• Riscuri de securitate cibernetică în exploatarea rețelei IT; • Rezistența personalului la implementarea rețelei IT; • Asigurarea licențelor software.
Perioada estimată de implementare:	Anii 2026–2029
Buget estimativ:	400 mii de lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 2
Denumirea proiectului:	Primărie electronică – creșterea eficienței prestării serviciilor în orașul Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 1. Consolidarea capacităților autorităților publice locale în vederea asigurării unei administrări eficiente și transparente prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 1.2. Îmbunătățirea calității serviciilor prestate locuitorilor de către Primăria orașului Basarabeasca.
Măsura	1.2.4. Achiziționarea tehnicii de calcul și a programelor informatice pentru angajații Primăriei.
Scopul proiectului:	Îmbunătățirea calității managementului în cadrul Primăriei orașului Basarabeasca și creșterea nivelului de prestare a serviciilor publice pentru locuitori.
Locația:	Subdiviziunile structurale ale Primăriei orașului.
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Dotarea tehnică insuficientă cu echipamente IT influențează negativ activitatea angajaților și îngreunează procesul de lucru. În cadrul Primăriei nu există un server pentru asigurarea gestionării bazelor de date și a registrelor informaționale. Există necesitatea actualizării programelor informatice licențiate în vederea respectării legislației în vigoare a Republicii Moldova. Lipsește o platformă unică pentru interacțiunea dintre subdiviziunile Primăriei. Nivel scăzut de utilizare a tehnologiilor informaționale moderne în procesul de prestare a serviciilor către locuitori.
Grup-țintă:	• Angajații Primăriei orașului. • Locuitorii orașului. • Agenții economici din oraș.
Activități principale:	1. Elaborarea caietului de sarcini privind dotarea cu tehnică de calcul, server și programe informatice. 2. Organizarea și desfășurarea procedurii de achiziție publică prin intermediul platformei achiziții.md. 3. Procurarea echipamentului, tehnicii de birou și dotarea subdiviziunilor Primăriei. 4. Instruirea personalului.
Rezultate așteptate:	1. Dotarea subdiviziunilor Primăriei cu calculatoare noi și un server unic

Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca, portaluri informaționale.
Factori de risc:	• Lipsa resurselor financiare. • Nivel scăzut al competențelor în domeniul tehnologiilor informaționale în rândul angajaților Primăriei. • Reticența cetățenilor față de utilizarea serviciilor publice în format electronic.
Perioada estimată de implementare:	Anii 2026–2028
Buget estimativ:	450 mii de lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 3
Denumirea proiectului:	Transformarea digitală a administrării fiscale în cadrul Primăriei orașului Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 1. Consolidarea capacităților autorităților publice locale în vederea asigurării unei administrări eficiente și transparente prin elaborarea și implementarea politicilor și mecanismelor locale, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor digitale moderne.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 1.3. Consolidarea bazei fiscale și a capacităților financiare ale Primăriei orașului Basarabeasca.
Măsura	1.3.1. Consolidarea bazei materiale și tehnice a serviciului de colectare a impozitelor din cadrul Primăriei, precum și perfecționarea bazei de date a contribuabililor (sisteme informaționale, echipamente multimedia, software, mobilier de birou etc.).
Scopul proiectului:	Îmbunătățirea calității și operativității procesului de colectare a impozitelor în cadrul Primăriei orașului Basarabeasca, precum și creșterea nivelului de prestare a serviciilor publice către locuitori.
Locația:	Subdiviziunile structurale ale Primăriei orașului.
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Procesul eficient de colectare a impozitelor în cadrul Primăriei necesită consolidarea bazei materiale și tehnice, precum și crearea și actualizarea registrelor contribuabililor din oraș. Realitățile actuale impun trecerea de la procesele tradiționale pe suport de hârtie la servicii digitale automatizate, care permit optimizarea colectării impozitelor și asigurarea comodității pentru cetățeni, inclusiv posibilitatea achitării taxelor locale în regim online prin intermediul serviciilor guvernamentale de plată, cum ar fi MPay. Implementarea proiectului presupune și dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților Primăriei pentru utilizarea noilor soluții IT.
Grup-țintă:	• Angajații serviciului de colectare a impozitelor din cadrul Primăriei; • Locuitorii orașului; • Agenții economici din oraș.
Activități principale:	2. Elaborarea caietului de sarcini privind dotarea cu tehnică de calcul și programe informatice. 3. Organizarea și desfășurarea procedurii de achiziție publică prin intermediul platformei achiziții.md.

	4. Procurarea echipamentului, tehnicii de birou și dotarea serviciului de colectare a impozitelor. 5. Instruirea personalului și implementarea registrelor electronice.
Rezultate așteptate:	1. Creșterea eficienței activității Primăriei în domeniul impozitării persoanelor fizice și juridice. 2. Asigurarea accesibilității serviciilor pentru cetățeni. 3. Creșterea nivelului de încredere a contribuabililor și reducerea riscului de erori în procesul de calcul și evidență fiscală.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca.
Factori de risc:	• Riscuri tehnologice și informaționale legate de securitatea și protecția datelor. • Nivel insuficient al competențelor IT ale personalului. • Rezistență la schimbare din partea personalului. • Dificultăți în schimbul de informații și date cu alte autorități publice.
Perioada estimată de implementare:	2026–2028
Buget estimativ:	250,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	<i>Proiectul 4</i>
Denumirea proiectului:	Crearea Parcului Industrial în orașul Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de suport pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	2.1. Promovarea diversificării și dezvoltării economiei locale prin infrastructura de suport antreprenorial și stimularea diferitelor ramuri ale economiei.
Măsura	2.1.2. Instituirea și dezvoltarea Parcului Industrial în orașul Basarabeasca.
Scopul proiectului:	Crearea Parcului Industrial va contribui la dezvoltarea sectoarelor economice inovatoare și de înaltă tehnologie, la formarea unei infrastructuri adecvate de producție și sociale, la crearea de locuri de muncă noi, calificate și bine plătite, la atragerea specialiștilor calificați și, drept rezultat, la formarea unor noi poli de creștere economică ai orașului.
Locația:	Orașul Basarabeasca (teren cu suprafața de 10 ha).
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În trecut, pe teritoriul orașului Basarabeasca au activat întreprinderi industriale, care în perioada de tranziție și-au încetat activitatea. În același timp, există necesitatea inițierii unui Parc Industrial, care reprezintă un teritoriu cu un complex de bunuri imobile și infrastructură, unite printr-o concepție unică, ce permite amplasarea compactă a producătorilor mici și mijlocii, administrat de un administrator unic. În oraș există mai multe terenuri disponibile, inclusiv un teren compact

	cu suprafața de 10 ha, care oferă posibilitatea instituirii Parcului Industrial. Pentru dezvoltarea operativă a infrastructurii pe platforma investițională destinată creării Parcului Industrial se preconizează aplicarea principiului parteneriatului public-privat, cu atragerea resurselor financiare din partea structurilor comerciale.
Grup-țintă:	• Agenți economici; • Investitori potențiali.
Activități principale:	1. Selectarea terenului și stabilirea hotarelor acestuia. 2. Elaborarea conceptului Parcului Industrial. 3. Perfectarea juridică și planificarea proiectului. 4. Selectarea administratorului. 5. Dezvoltarea infrastructurii Parcului Industrial. 6. Atragerea rezidenților
Rezultate așteptate	1. Crearea infrastructurii economice în oraș. 2. Crearea de noi întreprinderi și noi locuri de muncă. 3. Majorarea veniturilor la bugetul local.
Responsabili și parteneri:	• Primăria orașului Basarabeasca; • Agenți economici; • Asociații de business.
Factori de risc:	• Lipsa resurselor financiare pentru lansarea proiectului și dezvoltarea infrastructurii; • Interes scăzut din partea agenților economici; • Proceduri birocratice din partea diferitelor autorități publice.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	40 000 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 5
Denumirea proiectului:	Târg sub brandul „Bazarul Basarabean”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de suport pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.3. Dezvoltarea și consolidarea spiritului antreprenorial în rândul populației.
Măsura	2.3.2. Organizarea anuală a târgului sub brandul „Bazarul Basarabean”.
Scopul proiectului:	Susținerea producătorilor locali, promovarea substituției importurilor și asigurarea accesului locuitorilor la produse proaspete și de calitate
Locația:	Orașul Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Formarea unui brand recunoscut nu este o tendință de moment, ci o etapă firească în dezvoltarea oricărui teritoriu de succes. O imagine pozitivă a orașului asigură atragerea diverselor resurse, inclusiv

	financiare. Totodată, crearea unui brand influențează și viața internă a orașului și a locuitorilor săi. Adesea, procesul de branding se bazează pe elemente istorice sau tradiții. În prezent, orașul Basarabeasca nu valorifică consonanța denumirii sale cu denumirea istorică a regiunii Basarabia în scopuri de dezvoltare și promovare. În oraș nu se organizează evenimente sub brandul „Basarabean” și lipsesc produse înregistrate conform sistemului de protecție a indicațiilor geografice. Direcții potențiale pentru înregistrarea și utilizarea brandurilor în orașul Basarabeasca pot fi produse precum „Pâine basarabeană”, „Brânză basarabeană”, „Miere basarabeană” etc. Există necesitatea creării unor active necorporale care ar putea genera venituri suplimentare la bugetul local. Organizarea târgului sub brandul „Bazarul Basarabean” va contribui la formarea și promovarea imaginii orașului Basarabeasca.
Grup-țintă:	• Agenți economici; • Întreprinderi agricole; • Locuitorii orașului.
Activități principale:	1. Crearea comitetului organizatoric al târgului. 2. Elaborarea conceptului târgului „Bazarul Basarabean”. 3. Anunțarea organizării târgului. 4. Recepționarea cererilor din partea agenților economici. 5. Semnarea contractelor cu agenții economici. 6. Organizarea și desfășurarea târgului „Bazarul Basarabean”.
Rezultate așteptate:	1. Dezvoltarea economiei orașului. 2. Promovarea produselor agenților economici locali. 3. Consolidarea culturii consumului produselor locale.
Responsabili și parteneri:	• Primăria orașului Basarabeasca; • Agenți economici; • Asociații obștești.
Factori de risc:	• Refuzul agenților economici de a participa la târg. • Riscuri organizatorice (întreruperi ale energiei electrice etc.). • Vânzări scăzute din cauza lipsei cererii din partea cumpărătorilor. • Condiții meteorologice nefavorabile.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030 (anual)
Buget estimativ:	Buget estimativ: 100,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (contribuții ale agenților economici).

Numărul proiectului:	Proiectul 6
Denumirea proiectului:	Expoziția artiștilor „Peisaje basarabene”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de suport pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv

	pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și creșterea atractivității orașului.
Măsura	2.4.2. Organizarea anuală a expoziției artiștilor „Peisaje basarabene”.
Scopul proiectului:	Promovarea patrimoniului cultural, valorificarea specificului basarabean, a peisajelor pitorești și a motivelor rurale, susținerea artiștilor locali și păstrarea memoriei istorice prin intermediul artei plastice.
Locația:	Orașul Basarabeasca.
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În orașul Basarabeasca nu se organizează astfel de evenimente culturale precum expoziții sau vernisaje, ceea ce face ca orașul să nu aibă o imagine culturală conturată. Proiectul își propune să prezinte peisajele basarabene, adesea asociate cu lumina caldă, podgoriile și paleta cromatică specifică regiunii.
Grup-țintă:	• Artiști plastici din orașul Basarabeasca, din raionul Basarabeasca, din alte regiuni ale Republicii Moldova, precum și din Ucraina și România.
Activități principale:	1. Crearea comitetului organizatoric al expoziției. 2. Anunțarea organizării expoziției. 3. Recepționarea dosarelor de participare din partea artiștilor și reprezentanților mediului cultural. 4. Amenajarea sălii de expoziție. 5. Organizarea și desfășurarea expoziției „Peisaje basarabene”.
Rezultate așteptate:	1. Atragerea turiștilor și a specialiștilor din domeniul culturii în orașul Basarabeasca. 2. Creșterea atractivității turistice a orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca; Școala de Arte.
Factori de risc:	• Lipsa interesului din partea artiștilor și a reprezentanților mediului cultural. • Riscuri logistice legate de deteriorarea sau depozitarea lucrărilor în timpul transportării și montării în sala de expoziție. • Riscuri tehnice legate de regimul de temperatură, nivelul de umiditate și iluminarea necorespunzătoare în sălile de expoziție. • Existența barierelor vamale în cazul transportării lucrărilor peste hotare (de exemplu, între Republica Moldova, România și Ucraina), care pot genera dificultăți în perfectarea documentelor pentru bunuri culturale. • Atribuire incorectă (erori privind autorul, datarea sau denumirea localității reprezentate), care poate afecta credibilitatea în mediul profesional. • Având în vedere istoria complexă a Basarabiei, este importantă menținerea echilibrului și concentrarea pe valoarea artistică a lucrărilor pentru a evita discuții politice inutile. • Participare redusă a publicului din cauza promovării insuficiente sau a alegerii nefavorabile a perioadei de desfășurare.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030 (anual)

Buget estimativ:	150 mii de lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 7
Denumirea proiectului:	Crearea Muzeului orașului Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și prin îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de sprijin pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și sporirea atractivității orașului.
Măsura	2.4.3. Crearea Muzeului orașului Basarabeasca
Scopul proiectului:	Conservarea, studierea și promovarea patrimoniului istoric, cultural sau natural al orașului Basarabeasca.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În orașul Basarabeasca nu există un muzeu care să reflecte istoria orașului, etapele-cheie ale dezvoltării acestuia și să ofere informații despre personalitățile marcante care au locuit aici. Ideea creării muzeului presupune identificarea unei clădiri sau a unor spații aflate în proprietatea publică a primăriei orașului și alocarea acestora pentru amenajarea sălilor expoziționale. Se preconizează colectarea exponatelor muzeale de la locuitorii orașului, a istoriilor de la băștinași, precum și a valorilor istorice și culturale. Muzeul trebuie să devină un centru de dezvoltare culturală al orașului.
Grup-țintă:	• locuitorii orașului Basarabeasca, • turiști, • operatori turistici, • oaspeți care vizitează orașul.
Activități principale:	1. Constituirea grupului de lucru, stabilirea tematicii muzeului, studierea arhivelor și documentelor, crearea consiliului muzeului. 2. Elaborarea conceptului științific, creativ și artistic al muzeului. 3. Adoptarea deciziei de către Primărie și Consiliul orașenesc privind înființarea Muzeului orașului Basarabeasca. 4. Elaborarea proiectului de design, a documentației tehnice și de deviz, obținerea autorizațiilor necesare. 5. Constituirea fondului muzeal, identificarea și colectarea materialelor (artefacte, documente), restaurarea, evidența și păstrarea exponatelor. 6. Reparația spațiilor, amenajarea construcțiilor expoziționale, montarea echipamentului și a expozițiilor. 7. Instruirea personalului și pregătirea pentru deschidere. 8. Deschiderea oficială a muzeului.
Rezultate așteptate:	1. Conservarea patrimoniului istoric și cultural. 2. Sistematizarea cunoștințelor de istorie locală despre orașul Basarabeasca. 3. Formarea identității culturale.

Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri financiare și economice. • Riscuri administrative și juridice. • Cerere redusă și accesibilitate scăzută a transportului. • Riscuri tehnice (depozitare) și aspecte legate de securitate. • Riscuri de personal, legate de dificultatea atragerii ghizilor calificați, custozilor și a unui director de muzeu.
Perioada estimată de implementare:	2026–2029
Buget estimativ:	750,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	buget local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 8
Denumirea proiectului:	Ghidul turistic al orașului Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și prin îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de sprijin pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și sporirea atractivității orașului.
Măsura	2.4.4. Elaborarea Ghidului turistic al orașului Basarabeasca
Scopul proiectului:	Sporirea atractivității turistice a orașului Basarabeasca, sistematizarea informațiilor despre obiectivele turistice și crearea unui instrument comod de orientare pentru turiști
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Atragerea potențialilor turiști în oraș este imposibilă fără un ghid turistic clar structurat. Ghidul turistic al orașului Basarabeasca va permite utilizatorilor săi să afle informații despre istoria orașului, locurile istorice și memoriale, zonele de recreere și agrement, lăcașele de cult, obiectivele atractive pentru turiști (săli de degustare a produselor vinicole, monumente etc.), precum și despre unitățile de alimentație publică, hoteluri și agenți economici comerciali. Ghidul turistic va fi realizat într-un design atractiv, iar informația va fi publicată în 6 limbi (moldovenească/română, rusă, engleză, germană, turcă și ebraică). Grup țintă: turiști și oaspeți ai orașului, operatori și agenții turistice, locuitorii orașului, agenți economici.
Grup-țintă:	• turiști și oaspeți ai orașului, • operatori și agenții turistice, • locuitorii orașului, agenți economici.
Activități principale:	1. Formarea colectivului de autori. 2. Elaborarea conceptului ghidului (traseu pietonal, ghid auto sau

	aplicație digitală), colectarea informațiilor, inventarierea obiectivelor și atracțiilor turistice din oraș. 3. Verificarea în teren, redactarea textelor, realizarea și selectarea fotografiilor de calitate, crearea traseelor. 4. Designul și machetarea ghidului, tipărirea tirajului. 5. Prezentarea oficială a Ghidului turistic al orașului Basarabeasca.
Rezultate așteptate:	1. Formarea unei imagini atractive a orașului. 2. Sporirea nivelului de informare a turiștilor despre oraș. 3. Crearea unei imagini complete și structurate a obiectivelor turistice ale orașului. 4. Tipărirea a 300 de exemplare ale ghidului turistic.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Lipsa sau insuficiența finanțării proiectului. • Insuficiența datelor actuale (lipsa informației digitalizate, dificultăți în colectarea datelor istorice și de istorie locală). • Atractivitate redusă pentru turiști din cauza notorietății scăzute a orașului. • Riscuri de infrastructură (dezvoltare insuficientă a obiectivelor turistice, starea proastă a drumurilor către atracții, lipsa hotelurilor și a unităților de alimentație publică).
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	150,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	buget local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 9
Denumirea proiectului:	Panou informativ-turistic, ca formă de informare în turism
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și prin îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de sprijin pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și sporirea atractivității orașului
Măsura	2.4.5. Instalarea unui (1) panou informativ-turistic cu informații în limbile română, rusă și engleză, dotat cu coduri QR
Scopul proiectului:	Sporirea accesibilității informațiilor despre obiectivele turistice din or. Basarabeasca, îmbunătățirea orientării și prelungirea duratei de ședere a turiștilor în oraș.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, în or. Basarabeasca lipsesc obiecte informaționale care să faciliteze și să simplifice orientarea în oraș. Pentru turiști și oaspeți, într-o localitate necunoscută, principala dificultate este orientarea și obținerea informației într-o limbă accesibilă. Panourile informative reprezintă un instrument de gestionare a fluxului și comportamentului persoanelor. Panoul va constitui un instrument modern de navigare, contribuind la dezvoltarea infrastructurii, promovarea istoriei localității

	și creșterea atractivității turistice.
Grup-țintă:	• locuitorii și oaspeții orașului (de toate vârstele), • turiști, • specialiști în istorie locală.
Activități principale:	1. Identificarea locului pentru instalarea panoului informativ-turistic. 2. Anunțarea licitației pentru selectarea antreprenorului. 3. Elaborarea și aprobarea machetei panoului informativ-turistic. 4. Producerea tuturor componentelor panoului informativ-turistic. 5. Instalarea panoului informativ-turistic.
Rezultate așteptate:	1. Sporirea nivelului de informare a turiștilor și oaspeților despre obiectivele turistice. 2. Crearea unui sistem de navigare urbană prin digitalizare, în baza implementării codurilor QR. 3. Promovarea întreprinderilor mici din oraș care oferă servicii de alimentație publică. 4. Îmbunătățirea imaginii orașului Basarabeasca pe harta turistică a țării.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri fizice (vandalism, deteriorare intenționată, graffiti sau furt, condiții meteorologice). • Amplasare nereușită. • Prezența unor date incorecte, greșeli ortografice sau traduceri de calitate slabă, informație depășită. • Întârzierea termenelor de producere și instalare.
Perioada estimată de implementare:	2028–2029
Buget estimativ:	55,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare ale proiectului:	buget local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 10
Denumirea proiectului:	Instalarea indicatoarelor turistice informative în orașul Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și prin îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de sprijin pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și sporirea atractivității orașului
Măsura	2.4.6. Instalarea indicatoarelor turistice informative în orașul Basarabeasca
Scopul proiectului:	Dezvoltarea infrastructurii turistice și sporirea accesibilității obiectivelor cultural-istorice ale orașului Basarabeasca.
Locația:	orașul Basarabeasca

Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Starea actuală a informării în timpul deplasării pe străzile orașului este caracterizată printr-un nivel extrem de scăzut. În orașul Basarabeasca nu există indicatoare informative care să faciliteze accesul către obiectivele culturale și istorice. Această situație este determinată în principal de interesul redus al turiștilor și al agențiilor turistice față de oraș, precum și de lipsa resurselor financiare suficiente în bugetul local. Din cauza nivelului scăzut de informare a turiștilor și oaspeților, întreprinderile din sectorul alimentației publice pierd potențiali clienți, care aleg alte localități. În lipsa navigației turistice, orașul este perceput doar ca un punct de tranzit.
Grup-țintă:	• locuitorii și oaspeții orașului (de toate vârstele), • turiști, • specialiști în istorie locală.
Activități principale:	1. Identificarea locurilor pentru instalarea indicatoarelor informative. 2. Anunțarea licitației pentru selectarea antreprenorului. 3. Elaborarea și aprobarea machetei indicatoarelor informative. 4. Producerea indicatoarelor informative. 5. Instalarea indicatoarelor informative pe teritoriul orașului.
Rezultate așteptate:	1. Sporirea nivelului de informare a turiștilor și oaspeților orașului. 2. Crearea unei imagini structurate a obiectivelor turistice ale orașului. 3. Stimularea fluxului de turiști și facilitarea libertății de deplasare în oraș.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri fizice (vandalism, deteriorare intenționată, graffiti sau furt, condiții meteorologice). • Degradarea drumurilor și a căilor de acces către obiective, ceea ce reduce eficiența instalării indicatoarelor. • Prezența greșelilor ortografice. • Întârzierea termenelor de producere și instalare. • Întârzieri în coordonarea amplasamentelor cu serviciile rutiere și cu primăria orașului.
Perioada estimată de implementare:	2027–2030
Buget estimativ:	75,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	buget local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 11
Denumirea proiectului:	Album foto al orașului Basarabeasca – orașul prin ochii fotografului
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 2. Dezvoltarea economiei locale prin valorificarea resurselor locale și îmbunătățirea mediului de afaceri, formarea infrastructurii de sprijin pentru IMM-uri, crearea de noi locuri de muncă și extinderea drepturilor și oportunităților economice pentru femei și bărbați, inclusiv pentru persoanele din grupuri vulnerabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 2.4. Stimularea dezvoltării turismului și creșterea atractivității orașului.

Măsura	2.4.8. Elaborarea albumului foto al orașului Basarabeasca
Scopul proiectului:	Conservarea patrimoniului istorico-cultural, formarea sentimentului de dragoste față de orașul natal, precum și promovarea obiectivelor turistice pentru atragerea turiștilor.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Proiectul este orientat spre soluționarea problemei insuficienței materialelor vizuale de calitate și actuale despre orașul Basarabeasca, fapt ce conduce la diminuarea interesului față de istoria, cultura și obiectivele turistice ale acestuia în rândul locuitorilor și turiștilor. Lipsa unui album foto modern îngreunează formarea unei imagini pozitive a orașului, nu permite conservarea imaginilor istorice unice și reduce nivelul de educație culturală.
Grup-țintă:	• locuitorii și oaspeții orașului (de toate vârstele), • turiști, • specialiști în istorie locală.
Activități principale:	1. Formarea echipei creative de autori. 2. Elaborarea conceptului albumului foto. 3. Realizarea ședințelor foto (selectarea echipamentului tehnic – camere, drone), selectarea și prelucrarea fotografiilor. 4. Lucrări de machetare și design al albumului foto. 5. Tipărirea albumului foto la tipografie. 6. Organizarea prezentării albumului foto al orașului Basarabeasca.
Rezultate așteptate:	1. Contribuirea la dezvoltarea turismului în oraș. 2. Creșterea nivelului de informare a turiștilor și vizitatorilor orașului. 3. Crearea și consolidarea imaginii orașului Basarabeasca. 4. Apariția unui produs fotografic creativ dedicat orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca.
Factori de risc:	• Cerere scăzută pentru albumul foto. • Sezonalitatea vânzărilor. • Probleme tehnice în procesul de pregătire și tipărire. • Asigurarea respectării drepturilor de autor. • Nerespectarea termenelor de realizare. • Insuficiența timpului și a bugetului. • Calitatea redusă a materialelor foto și numărul limitat de obiective turistice.
Perioada estimată de implementare:	2027–2030
Buget estimativ:	100,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori, agenți economici).

Numărul proiectului:	Proiectul 13
-----------------------------	---------------------

Denumirea proiectului:	Construcția și reconstrucția rețelelor de canalizare din or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului.
Măsura	Acțiunea 3.1.2. Construcția și reconstrucția rețelelor de canalizare din or. Basarabeasca (Mezon, Centru, cartierul Flămânda, str. Depovskaia).
Scopul proiectului:	Îmbunătățirea calității vieții populației orașului prin modernizarea rețelelor de canalizare.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În oraș lipsește un sistem de canalizare care să acopere toți locuitorii și toate cartierele. Doar 35,03% dintre gospodării (case individuale și apartamente) sunt conectate la sistemul centralizat de canalizare. Rețelele existente sunt uzate fizic și învechite moral. Proiectul vizează asigurarea accesului la rețele moderne de canalizare, protecția mediului împotriva poluării cu ape uzate și asigurarea unei dezvoltări ecologice durabile a orașului Basarabeasca.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Instituțiile publice; • Agenții economici.
Activități principale:	1. Evaluarea stării actuale a rețelelor de canalizare. 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (inclusiv planurile rețelelor, selectarea echipamentelor moderne – pompe, filtre), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor. 3. Organizarea procedurii de achiziție publică pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice. 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj, procurarea materialelor, livrarea echipamentelor și tehnicii, montarea rețelelor noi și a stațiilor de pompare. 5. Lucrări de punere în funcțiune și dare în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor orașului. 2. Reducerea nivelului de îmbolnăvire în oraș. 3. Îmbunătățirea situației ecologice. 4. Crearea unei infrastructuri care reduce costurile pentru antreprenorii din oraș.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Lipsa sau insuficiența resurselor financiare pentru implementarea proiectului, inclusiv lipsa contribuției din bugetul local, ceea ce poate duce la sistarea finanțării din partea donatorilor. • Modificarea valorii proiectului în cazul întârzierilor. • Riscuri tehnice și ingineresti generate de eventuale erori în procesul de proiectare. • Lipsa forței de muncă calificate și control insuficient din partea

	supravegherii tehnice. • Întârzierea termenelor de implementare din cauza complexității lucrărilor sau a întârzierilor în livrarea echipamentelor. • Factori climatici. • Atitudinea negativă a locuitorilor față de calitatea serviciilor sau politica tarifară în procesul de modernizare.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	12 000,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	<i>Proiectul 14</i>
Denumirea proiectului:	Modernizarea stației de epurare din or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului.
Măsura	3.1.3. Modernizarea stației de epurare din or. Basarabeasca.
Scopul proiectului:	Creșterea securității ecologice, asigurarea epurării apelor uzate conform normativelor și majorarea capacității sistemului prin implementarea tehnologiilor noi, reducerea costurilor operaționale și înlocuirea echipamentelor învechite, în vederea prevenirii deversării poluanților în bazinele acvatice și în râul Cogâlnic.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Stația de epurare din or. Basarabeasca este alcătuită din decantoare primare și secundare, fiind construită în anul 1968. În prezent, aceasta se află într-o stare avansată de degradare și este practic nefuncțională. Reconstrucția și extinderea stației de epurare, uzată fizic și moral, va permite crearea unui sistem eficient de tratare a apelor uzate și va contribui la dezvoltarea unei infrastructuri urbane moderne. Această componentă va spori atractivitatea investițională a orașului, prin crearea unui sistem integrat de colectare și epurare a apelor uzate provenite de la populație și agenții economici.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Instituțiile publice, inclusiv instituțiile de învățământ, grădinițele și instituțiile medicale; • Agenții economici. • Acțiuni principale:
Activități principale:	1. Evaluarea stării actuale a stației de epurare. Elaborarea studiului de fezabilitate al proiectului. 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz, selectarea echipamentelor moderne (pompe, filtre), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor. 3. Organizarea procedurii de achiziție publică pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice.

	4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj, procurarea materialelor, livrarea echipamentelor și tehnicii, lucrări de construcție și modernizarea stațiilor de pompare. 5. Lucrări de punere în funcțiune și dare în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale locuitorilor orașului. 2. Crearea unei situații ecologice favorabile în oraș. 3. Sporirea atractivității investiționale a orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri tehnico-proiectare (erori de proiectare – calcul incorect al sarcinii, utilizarea echipamentelor ieftine pentru reducerea costului proiectului). • Riscuri operaționale (avarii locale, întreruperea ciclului tehnologic, neconformitatea cu normele). • Riscuri ecologice (depășirea limitelor admisibile de deversare). • Fenomene naturale (inundații, cutremure). • Nivel scăzut al plăților din partea utilizatorilor.
Perioada estimată de implementare:	2027–2030
Buget estimativ:	25 000,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 15
Denumirea proiectului:	Construcția și reconstrucția drumurilor din or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului.
Măsura	3.1.4. Construcția și reconstrucția drumurilor din or. Basarabeasca (str. Depovskaia, str. Komsomolskaia, str. 28 Iunie, drumul de legătură dintre str. K. Marx și str. Vokzalnaia, în zona izvorului) – 15 km.
Scopul proiectului:	Crearea unei infrastructuri de transport moderne în or. Basarabeasca, care să asigure circulația neîntreruptă a pietonilor și a transportului, precum și îmbunătățirea aspectului urban prin construcția de drumuri noi și reconstrucția celor existente
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Numărul autovehiculelor din oraș, precum și al celor care tranzitează localitatea, este în continuă creștere. Acest fapt este influențat și de amplasarea orașului la frontiera cu Ucraina, unde funcționează un punct de trecere a frontierei de stat și un post vamal. Majoritatea drumurilor se află într-o stare avansată de degradare.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Proprietarii de autovehicule; • Bicicliștii;

	• Turiștii și oaspeții orașului.
Activități principale:	1. Evaluarea stării actuale a drumurilor. 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz, coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor. 3. Organizarea procedurii de achiziție publică pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice. 4. Executarea lucrărilor de construcție-monta 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Crearea infrastructurii de bază a orașului. 2. Îmbunătățirea calității drumurilor din oraș. 3. Asigurarea circulației libere a locuitorilor și a transportului în interiorul orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri tehnice și de proiectare (erori în studiile geologice, neconcordanța proiectului cu condițiile reale, utilizarea materialelor de calitate inferioară). • Riscuri administrative și juridice (întârzieri în obținerea autorizațiilor, avizelor și expertizelor). • Riscuri tehnologice (nerespectarea termenelor de către antreprenori, dificultăți la relocarea rețelelor existente – utilități, cabluri, insuficiența forței de muncă calificate). • Condiții meteorologice nefavorabile. • Ambuteiaje cauzate de închiderea temporară a străzilor. • Nemulțumirea locuitorilor. • Restricții de mediu. • Riscuri financiare (majorarea prețului materialelor, utilizarea necorespunzătoare a fondurilor).
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	25 000,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 16
Denumirea proiectului:	Construcția trotuarelor în or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului.
Măsura	3.1.5. Construcția trotuarelor în or. Basarabeasca (15 km)
Scopul proiectului:	Crearea unei infrastructuri pietonale sigure, confortabile și accesibile, separarea fluxurilor pietonale de cele auto, precum și sporirea nivelului general de amenajare a teritoriului orașului.

Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, în or. Basarabeasca, pe majoritatea străzilor lipsesc trotuarele pietonale, fapt ce creează dificultăți și restricții în deplasarea locuitorilor orașului, în special pentru persoanele cu nevoi speciale (nevăzători), mamele cu cărucioare și persoanele în vârstă. În centrul orașului există trotuare construite acum mai bine de 30 de ani, care necesită reconstrucție. Proiectul prevede construcția trotuarelor pietonale bilaterale cu o lungime totală de 15 km pe străzile orașului.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului, inclusiv persoanele în vârstă și persoanele cu nevoi speciale; • Turistii și oaspeții orașului.
Activități principale:	1. Evaluarea stării actuale a străzilor orașului; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice a proiectului; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj pentru realizarea trotuarelor; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Creșterea nivelului de siguranță a pietonilor; 2. Crearea infrastructurii de bază a orașului (15 km de trotuare); 3. Asigurarea confortului în deplasarea pe străzile orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri tehnice legate de erori de proiectare (lățime necorespunzătoare, lipsa drenajului); • Alegerea materialelor de construcție necorespunzătoare; • Nerespectarea cerințelor de accesibilitate (rampe, pavaj tactil); • Abateri de la proiectul tehnic, care pot duce la uzură rapidă și cheltuieli suplimentare; • Riscuri financiare (majorarea prețurilor la materiale, utilizarea necorespunzătoare a fondurilor).
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	10 000 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 17
Denumirea proiectului:	Instalarea semafoarelor de avertizare cu o singură secțiune la trecerile pietonale din oraș
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.1. Atragerea investițiilor pentru construcția și modernizarea infrastructurii orașului.
Măsura	3.1.6. Instalarea semafoarelor de avertizare cu o singură secțiune la trecerile pietonale din oraș

Scopul proiectului:	Sporirea siguranței rutiere, reducerea accidentelor și atragerea atenției conducătorilor auto asupra trecerilor pietonale nesemnalizate în diferite momente ale zilei.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În or. Basarabeasca, trecerile pietonale pe timp de noapte sunt iluminate cu lămpi cu lumină roșie. De asemenea, toate trecerile pietonale sunt marcate prin marcaj rutier și semnalizate cu indicatoare corespunzătoare. Totuși, indicatoarele rutiere obișnuite pot fi slab vizibile pe timp de noapte, în special în condiții de ploaie sau ceață. Instalarea semafoarelor de avertizare cu o singură secțiune (cunoscute frecvent drept semnal galben intermitent) la trecerile pietonale reprezintă un instrument eficient de sporire a siguranței. Semnalul luminos intermitent, puternic, atrage atenția conducătorului auto cu mult înainte ca acesta să observe marcajul „zebră” sau pietonul. Proiectul este orientat spre soluționarea unui complex de probleme legate de circulația rutieră.
Grup-țintă:	1. Locuitorii orașului, inclusiv copiii și adolescenții, persoanele în vârstă și persoanele cu nevoi speciale; 2. Turistii și oaspeții orașului; 3. Conducătorii de vehicule; 4. Bicicliștii.
Activități principale:	1. Evaluarea stării actuale a străzilor cu treceri pietonale; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice a proiectului; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Creșterea nivelului de siguranță a pietonilor; 2. Consolidarea infrastructurii de bază a orașului; 3. Asigurarea confortului în deplasarea pe străzile orașului; 4. Reducerea numărului de accidente rutiere în oraș.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Erori de proiectare (calcul incorect al unghiului de vizibilitate a semnalului pentru conducătorii auto) și întârzieri în procesul de avizare; • Probleme legate de alimentarea cu energie electrică; • Riscul unui „sentiment fals de siguranță”, când pietonii pot traversa mai puțin atent, presupunând că semnalul intermitent garantează oprirea vehiculelor; • Majorarea costurilor controlerelor, LED-urilor sau stâlpilor în perioada dintre organizarea licitației și achiziție; • Vandalismul și furtul echipamentelor.
Perioada estimată de implementare:	2026–2028
Buget estimativ:	100,0 mii de lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 18
Denumirea proiectului:	Modernizarea bibliotecilor din or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.2. Asigurarea accesului locuitorilor orașului la servicii sociale de calitate.
Măsura	3.2.2. Modernizarea bibliotecilor din or. Basarabeasca
Scopul proiectului:	Transformarea bibliotecilor tradiționale în centre comunitare multifuncționale moderne prin crearea unei infrastructuri confortabile, implementarea serviciilor digitale, asigurarea accesului la Internet și formarea unor spații deschise pentru învățare, recreere și integrare culturală a locuitorilor orașului.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În or. Basarabeasca funcționează în prezent Biblioteca Publică Orășenească și Biblioteca Orășenească pentru Copii, precum și 2 filiale ale acestora. Bibliotecile sunt amplasate în diferite clădiri și în diverse zone ale orașului, ceea ce creează dificultăți în exploatarea curentă. Acestea necesită îmbunătățirea bazei materiale și tehnice. Fondul de carte al bibliotecilor constituie aproximativ 102 mii de exemplare, iar numărul de cititori este de circa 3 mii de persoane. Odată cu apariția calculatoarelor și a surselor alternative de informare, necesitatea utilizării literaturii tipărite a scăzut. Totodată, bibliotecile moderne devin centre comunitare multifuncționale prin utilizarea noilor tehnologii digitale și crearea unor spații deschise pentru învățare și dezvoltare.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Elevii instituțiilor de învățământ; • Tinerii.
Activități principale:	1. Elaborarea caietului de sarcini pentru dotarea cu echipamente și programe informatice; 2. Organizarea licitației pentru selectarea furnizorului prin intermediul platformei achiziții.md; 3. Procurarea echipamentelor și a tehnicii de birou și dotarea bibliotecilor; 4. Instruirea personalului; 5. Digitalizarea fondului de carte al bibliotecilor orașului.
Rezultate așteptate:	1. Creșterea capacității bibliotecilor prin integrarea tehnologiilor informaționale în procesul de deservire a utilizatorilor și gestionare a fondului de carte; 2. Majorarea numărului de utilizatori ai bibliotecilor orășenești; 3. Îmbunătățirea dotării tehnice a bibliotecilor.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Deficit bugetar și insuficiența resurselor financiare; • Lipsa competențelor personalului bibliotecilor în utilizarea noilor tehnologii digitale și a formatelor moderne de deservire; • Probleme legate de accesul la infrastructura IT; • Nivel scăzut de implicare a populației;

	Riscuri demografice care pot influența negativ numărul de utilizatori ai serviciilor bibliotecilor.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	600,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 19
Denumirea proiectului:	Modernizarea sistemului de încălzire la Liceul „A. Pușkin”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.3. Consolidarea capacității instituțiilor publice din oraș care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și tineretului.
Măsura	3.3.1. Modernizarea sistemului de încălzire la Liceul „A. Pușkin”
Scopul proiectului:	Creșterea eficienței energetice, asigurarea unui regim termic confortabil și reducerea cheltuielilor de exploatare, ceea ce va contribui la îmbunătățirea gestionării resurselor financiare ale liceului.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Sistemul de încălzire învechit al liceului creează dificultăți în perioada toamnă–iarnă, deoarece, în condițiile majorării tarifelor la resursele energetice, instituția este nevoită să achite sume considerabile pentru gazele naturale consumate. Limitarea bugetului impune măsuri de economisire prin reducerea regimului termic. Această situație duce la nerespectarea normelor sanitar-igienice în încăperi și la creșterea incidenței îmbolnăvirilor în rândul elevilor și al cadrelor didactice. Implementarea proiectului va permite aplicarea unor soluții eficiente energetic, precum înlocuirea cazanelor cu unele mai economice și realizarea altor măsuri orientate spre creșterea eficienței energetice.
Grup-țintă:	- Elevii liceului; - Cadrelle didactice; - Personalul tehnic.
Activități principale:	- Realizarea auditului energetic al liceului; - Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; - Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice; - Executarea lucrărilor de construcție-montaj; - Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	- Reducerea cheltuielilor pentru încălzire în perioada de iarnă și creșterea eficienței gestionării resurselor financiare ale instituției; - Îmbunătățirea managementului bugetar al instituției de învățământ; - Crearea unor condiții confortabile pentru desfășurarea procesului educațional; - Reducerea nivelului de îmbolnăvire în rândul angajaților (cadre

	didactice și personal auxiliar) și al elevilor.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri tehnice și ingineresti (erori în auditul energetic și proiectare, incompatibilitatea echipamentelor); • Riscuri financiare legate de insuficiența resurselor financiare și creșterea prețurilor la echipamentele procurate; • Întârzieri în darea în exploatare; • Calitate scăzută a lucrărilor de montaj; • Nivel redus de calificare a personalului, care poate genera dificultăți în perioada de exploatare.
Perioada estimată de implementare:	2026–2028
Buget estimativ:	2 000,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, bugetul raional, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori), mijloacele instituției de învățământ.

Numărul proiectului:	Proiectul 20
Denumirea proiectului:	Reparația capitală a Grădiniței nr. 1 „Antoșka”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.3. Consolidarea capacității instituțiilor publice din oraș care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și tineretului.
Măsura	3.3.2. Reparația capitală a Grădiniței nr. 1 „Antoșka”
Scopul proiectului:	Realizarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii Grădiniței nr. 1 „Antoșka”.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	La Grădinița nr. 1 „Antoșka” nu a fost efectuată niciodată o reparație capitală. De-a lungul anilor de exploatare a clădirii, starea tuturor elementelor constructive ale instituției preșcolare provoacă îngrijorare. Nerezolvarea în continuare a acestei probleme poate duce la încălcarea normelor și regulilor stabilite de stat în domeniul siguranței sanitar-igienice. În perioadele de ploi abundente și topirea zăpezii apar infiltrații în mai multe încăperi, se formează mucegai și ciuperci, ceea ce necesită intervenții urgente pentru înlăturarea consecințelor și generează cheltuieli neprevăzute. Amânarea lucrărilor nu mai este posibilă, deoarece situația creează riscuri pentru sănătatea copiilor, inclusiv apariția problemelor respiratorii.
Grup-țintă:	• Copiii care frecventează grădinița; • Familiile copiilor; • Angajații instituției.

Activități principale:	1. Evaluarea stării clădirii Grădiniței nr. 1 și a teritoriului adiacent; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea condițiilor pentru copii; 2. Extinderea posibilităților de realizare a programului educațional; 3. Reducerea cheltuielilor curente ale grădiniței.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca, administrația grădiniței
Factori de risc:	• Risc financiar legat de lipsa resurselor financiare, inclusiv a contribuției primăriei în cazul atragerii fondurilor externe; • Riscuri tehnologice (nerespectarea termenelor de către antreprenori, lipsa forței de muncă calificate); • Condiții meteorologice nefavorabile pentru executarea lucrărilor exterioare; • Risc demografic (diminuarea necesității serviciilor grădiniței din cauza scăderii natalității în oraș).
Perioada estimată de implementare:	2026–2029
Buget estimativ:	1 200,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 21
Denumirea proiectului:	Reparația capitală a Grădiniței nr. 3 „Andrieș”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.3. Consolidarea capacității instituțiilor publice din oraș care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și tineretului.
Măsura	3.3.3. Reparația capitală a Grădiniței nr. 3 „Andrieș”
Scopul proiectului:	Realizarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii Grădiniței nr. 3 „Andrieș”.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	La Grădinița nr. 3 „Andrieș” nu a fost efectuată niciodată o reparație capitală. De-a lungul anilor de exploatare, starea elementelor constructive ale instituției preșcolare provoacă îngrijorare majoră. Nerezolvarea acestei probleme poate duce la încălcarea normelor și regulilor stabilite de stat în domeniul siguranței sanitar-igienice. Problema necesită intervenție urgentă. În perioadele de ploi abundente și în timpul topirii zăpezii apar infiltrații în mai multe încăperi, se formează mușcari și ciuperci, ceea ce impune intervenții rapide pentru înlăturarea consecințelor și generează cheltuieli neprevăzute. Amânarea lucrărilor nu este posibilă, deoarece situația creează riscuri pentru sănătatea copiilor, inclusiv apariția afecțiunilor respiratorii.

Grup-țintă:	• Copiii care frecventează grădinița; • Familiile copiilor; • Angajații instituției.
Activități principale:	1. Evaluarea stării clădirii Grădiniței nr. 3 și a teritoriului adiacent; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea condițiilor pentru copii; 2. Extinderea posibilităților de realizare a programului educațional; 3. Reducerea cheltuielilor curente ale grădiniței.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca, administrația grădiniței
Factori de risc:	• Risc financiar legat de lipsa resurselor financiare, inclusiv a contribuției primăriei în cazul atragerii fondurilor externe; • Riscuri tehnologice (nerespectarea termenelor de către antreprenori, lipsa forței de muncă calificată); • Condiții meteorologice nefavorabile pentru executarea lucrărilor exterioare; • Risc demografic (diminuarea necesității serviciilor grădiniței din cauza scăderii natalității în oraș).
Perioada estimată de implementare:	2026–2029
Buget estimativ:	1 200,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 22
Denumirea proiectului:	Construcția și amenajarea unei platforme de siguranță rutieră
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.3. Consolidarea capacității instituțiilor publice din oraș care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și tineretului.
Măsura	3.3.4. Construcția și amenajarea unei platforme de siguranță rutieră în scopuri educaționale în cadrul unei instituții de învățământ din oraș
Scopul proiectului:	Crearea unui mediu educațional interactiv pentru instruirea practică a copiilor în domeniul regulilor de circulație rutieră.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, în or. Basarabeasca nu există o platformă amenajată cu elemente care să simuleze drumuri, trotuare, treceri pietonale, marcaje rutiere și indicatoare. Proiectul de construcție a unei platforme de siguranță rutieră într-o instituție de învățământ are drept scop reducerea nivelului ridicat de traumatism infantil, prin asigurarea instruirii practice a copiilor și adolescenților în domeniul regulilor de circulație rutieră, într-o formă interactivă și adaptată vârstei.
Grup-țintă:	• Elevii liceelor, gimnaziului și grădinițelor din or. Basarabeasca.

Activități principale:	1. Selectarea teritoriului unei instituții de învățământ pentru implementarea proiectului; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Crearea unei platforme pentru instruirea copiilor privind regulile de circulație, marcajele și indicatoarele rutiere, într-o formă practică și interactivă; 2. Reducerea traumatismului infantil prin formarea unor deprinderi durabile de comportament sigur în trafic.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca, administrația instituției de învățământ
Factori de risc:	• Întârzieri în construcție din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, întârzieri în livrarea materialelor de construcție sau lipsa forței de muncă calificată; • Majorarea costului proiectului din cauza lucrărilor suplimentare neprevăzute; • Riscuri tehnice legate de utilizarea materialelor necalitative, aplicarea incorectă a marcajelor sau utilizarea unui strat de acoperire nedurabil; • Nerespectarea standardelor aprobate, ceea ce poate duce la neconformitatea platformei cu cerințele regulilor de circulație sau ale standardelor educaționale, limitând utilizarea acestora; • Vandalism și deteriorări; • Lipsa resurselor financiare pentru întreținerea marcajelor și echipamentelor în perioada de exploatare; • Riscuri de securitate (accidentări); • Eficiență redusă a metodelor și tehnicilor de instruire aplicate.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	800,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul raional, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 23
Denumirea proiectului:	Reconstrucția Stadionului „Locomotiv”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 3. Modernizarea infrastructurii locale și extinderea accesului tuturor categoriilor de populație la servicii publice moderne, calitative și echitabile.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 3.3. Consolidarea capacității instituțiilor publice din oraș care prestează servicii în domeniile educației, sănătății, culturii, sportului și tineretului.
Măsura	3.3.5. Reconstrucția Stadionului „Locomotiv”
Scopul proiectului:	Realizarea lucrărilor de reconstrucție a Stadionului „Locomotiv” pentru crearea condițiilor necesare practicării sportului și activităților de educație fizică de către locuitorii orașului.

Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În or. Basarabeasca, în mod tradițional, un număr mare de locuitori de diferite vârste au practicat educația fizică și sportul. Cu ceva timp în urmă, orașul avea echipa de fotbal „Locomotiv”, care era mândria comunității și evolua în divizia superioară. Stadionul local „Locomotiv” a fost baza sportivă de antrenament a echipei. Pe parcursul unei perioade îndelungate, stadionul nu a beneficiat de reparații capitale și nu a fost reabilitat gazonul natural. În prezent, stadionul necesită reconstrucție și reparație capitală pentru a reînvia tradiția fotbalistică a orașului. În cadrul procesului de reconstrucție este necesară: construirea tribunelor pentru spectatori, instalarea sistemului de iluminat și a unui tabel de marcaj digital, renovarea vestiarelor și a dușurilor, refacerea gazonului natural (instalarea porților, însămânțarea ierbii, aplicarea marcajului). De asemenea, este necesară amenajarea teritoriului adiacent stadionului. Stadionul trebuie să redevină o arenă pentru desfășurarea competițiilor și a evenimentelor sportive de diferite tipuri.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului (tineri, copii, persoane în vârstă); • Instituțiile publice; • Cluburile sportive.
Activități principale:	1. Evaluarea stării stadionului și a teritoriului adiacent; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și asigurarea supravegherii tehnice; 4. Executarea lucrărilor de construcție-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Crearea unor condiții confortabile pentru practicarea educației fizice și a activităților sportive de către locuitorii orașului; 2. Asigurarea condițiilor necesare pentru organizarea competițiilor și evenimentelor sportive; 3. Implicarea unui număr mai mare de tineri în activități și secții sportive.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca, Școala Sportivă pentru Copii și Juniori
Factori de risc:	• Riscuri tehnologice (nerespectarea termenelor de către antreprenori, lipsa forței de muncă calificată); • Condiții meteorologice nefavorabile; • Riscuri financiare (majorarea costului materialelor, utilizarea necorespunzătoare a fondurilor).
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	10 000,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul raional, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 24
Denumirea proiectului:	Modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor solide menajere în

	or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.1. Perfecționarea sistemului de management al deșeurilor solide menajere (DSM) și al procesului de valorificare a acestora.
Măsura	4.1.1. Modernizarea sistemului de colectare a deșeurilor solide menajere în or. Basarabeasca (poligon)
Scopul proiectului:	Îmbunătățirea gestionării deșeurilor pentru crearea unor condiții sigure de viață pentru populație și ameliorarea situației ecologice în oraș.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, în or. Basarabeasca, colectarea și transportarea deșeurilor solide menajere (DSM) la poligon, precum și asigurarea funcționării acestuia, sunt realizate de serviciul Primăriei. Poligonul de DSM ocupă o suprafață de 2 ha de teren proprietate publică. Procedura actuală de depozitare a deșeurilor nu prevede sortarea și reciclarea acestora, ci doar compactarea lor într-un excavator (cuvetă). Un asemenea proces, bazat exclusiv pe acumularea deșeurilor într-un singur loc, prezintă riscuri majore pentru mediul înconjurător. Depozitarea este inefficientă, deoarece nu există o linie de sortare și valorificare secundară a deșeurilor. Există necesitatea organizării procesului de sortare și a comercializării ulterioare a materialelor reciclabile. Totodată, este necesară procurarea de containere pentru locuitorii orașului, pentru a mecaniza complet procesul de colectare a deșeurilor.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Instituțiile publice; • Agenții economici.
Activități principale:	1. Procurarea autospecialelor pentru colectarea deșeurilor (autospeciale de tip gunoier); 2. Construirea unui hangar și instalarea unei linii de sortare și presare a deșeurilor în baloți; 3. Amenajarea platformelor moderne pentru containere și implementarea colectării separate a deșeurilor; 4. Desfășurarea campaniilor de informare pentru populația orașului.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea situației ecologice la poligonul de DSM; 2. Crearea unor condiții sigure de trai în oraș; 3. Crearea unei linii de sortare a deșeurilor, care va duce la reducerea volumului de DSM depozitate la poligon.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Lipsa resurselor financiare; • Nivel scăzut de încasare a plăților de la populație și agenții economici; • Posibile proteste din partea locuitorilor care trăiesc în apropierea poligonului; • Poluarea mediului înconjurător; • Dificultăți în implementarea colectării separate din cauza lipsei

	de deprinderi a populației sau a insuficienței echipamentelor specializate; • Riscuri profesionale pentru personal (îmbolnăviri și accidentări), inclusiv expunerea la factori biologici și chimici.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	500,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 25
Denumirea proiectului:	Instalarea iluminatului public stradal pe baza sistemelor moderne (economice) în or. Basarabeasca
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.2. Dezvoltarea și promovarea surselor alternative de energie și a proiectelor în domeniul eficienței energetice
Măsura	4.2.3. Instalarea iluminatului public stradal pe baza sistemelor moderne (economice) în or. Basarabeasca.
Scopul proiectului:	Instalarea sistemelor de iluminat public în orașul Basarabeasca pe baza tehnologiilor moderne de economisire a energiei.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, în or. Basarabeasca, aproape toate străzile sunt dotate cu sistem de iluminat public, care acoperă toate microcartierele. Cu toate acestea, sistemul existent este moral și fizic învechit și se caracterizează printr-un nivel ridicat de consum al energiei electrice. Cerințele moderne față de sistemele de iluminat stradal presupun utilizarea tehnologiilor economice și eficiente energetic. Implementarea unui sistem modern de iluminat public va contribui la eforturile globale de combatere a schimbărilor climatice.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Agenții economici.
Activități principale:	1. Evaluarea stării sistemului existent de iluminat public. 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor necesare. 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice a proiectului. 4. Procurarea echipamentului și realizarea lucrărilor de montaj. 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Îmbunătățirea condițiilor de trai în oraș. 2. Creșterea nivelului de confort și siguranță pentru locuitori. 3. Reducerea nivelului infracționalității pe străzile orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Risc financiar legat de lipsa resurselor financiare; • Vandalism; • Perioadă lungă de recuperare a investiției; • Uzură morală rapidă în contextul apariției noilor tehnologii;

	• Defecțiuni tehnice în procesul de exploatare; • Dificultăți în repararea sistemelor de înaltă tehnologie; • Condiții meteorologice nefavorabile și factori tehnogeni; • Modificări legislative privind cerințele de eficiență energetică sau normele de iluminat.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	2 000,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, bugetul de stat, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 26
Denumirea proiectului:	Proiect în domeniul eficienței energetice la Grădinița de copii nr. 1 „Antoșka”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.2. Dezvoltarea și promovarea surselor alternative de energie și a proiectelor în domeniul eficienței energetice.
Măsura	4.2.4. Proiect în domeniul eficienței energetice la Grădinița de copii nr. 1 „Antoșka”
Scopul proiectului:	Susținerea procesului de implementare a sistemelor de economisire a energiei la Grădinița nr. 1 „Antoșka”, în scopul creării unor condiții normale și sporirii eficienței utilizării resurselor financiare.
Locația:	Orașul Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Cerințele actuale impun necesitatea implementării programelor de economisire a energiei în vederea reducerii consumului de energie termică și a resurselor financiare, precum și pentru crearea unor condiții sanitar-igienice adecvate pentru copiii din grădiniță și pentru angajați (educatori, personal tehnic). Implementarea programelor de eficiență energetică va permite păstrarea căldurii prin termoizolarea clădirilor și a acoperișului, înlocuirea ferestrelor și ușilor, izolarea pardoselilor. Se consideră oportună dotarea clădirilor cu sisteme de ventilare a aerului. De asemenea, în scopul reducerii cheltuielilor pentru energia electrică, este necesară instalarea panourilor solare.
Grup-țintă:	• Copiii care frecventează grădinița; • Familiile copiilor; • Angajații instituției preșcolare.
Activități principale:	1. Evaluarea stării clădirii și a acoperișului grădiniței nr. 1; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz (DPD), coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice a proiectului; 4. Executarea lucrărilor de construcții-montaj.
Rezultate așteptate:	1. Instalarea panourilor solare pentru generarea energiei electrice (20 kW); 2. Reducerea cheltuielilor instituției pentru resursele energetice.

Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Risc financiar legat de lipsa resurselor financiare, inclusiv a contribuției financiare din partea primăriei, în cazul atragerii fondurilor donatorilor; • Riscuri tehnologice: nerespectarea termenelor de către antreprenori, lipsa forței de muncă calificate; • Condiții meteorologice nefavorabile pentru executarea lucrărilor exterioare; • Risc demografic (scăderea necesității serviciilor grădiniței din cauza reducerii natalității în oraș); • Lipsa cotelor pentru instalarea panourilor solare.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	350,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 27
Denumirea proiectului:	Proiect în domeniul eficienței energetice la Grădinița de copii nr. 3 „Andrieș”
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.2. Dezvoltarea și promovarea surselor alternative de energie și a proiectelor în domeniul eficienței energetice.
Măsura	4.2.5. Proiect în domeniul eficienței energetice la Grădinița de copii nr. 3 „Andrieș”
Scopul proiectului:	Susținerea procesului de implementare a sistemelor de economisire a energiei la Grădinița nr. 3 „Andrieș”, în scopul creării unor condiții normale și sporirii eficienței utilizării resurselor financiare
Locația:	Orașul Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Cerințele actuale impun necesitatea implementării programelor de economisire a energiei în vederea reducerii consumului de energie termică și a resurselor financiare, precum și pentru crearea unor condiții sanitar-igienice adecvate pentru copiii din grădiniță și pentru angajați (educatori, personal tehnic). Implementarea programelor de eficiență energetică va permite păstrarea căldurii prin termoizolarea clădirilor și a acoperișului, înlocuirea ferestrelor și ușilor, izolarea pardoselilor. Se consideră oportună dotarea clădirilor cu sisteme de ventilare a aerului. De asemenea, în scopul reducerii cheltuielilor pentru energia electrică, este necesară instalarea panourilor solare.
Grup-țintă:	• Copiii care frecventează grădinița; • Familiile copiilor; • Angajații instituției preșcolare.
Activități principale:	1. Evaluarea stării clădirii și a acoperișului grădiniței nr. 3; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz estimativ (DPD),

	coordonarea proiectului și obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice a proiectului; 4. Executarea lucrărilor de construcții-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Instalarea panourilor solare pentru generarea energiei electrice (20 kW); 2. Reducerea cheltuielilor instituției pentru resursele energetice.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Risc financiar legat de lipsa resurselor financiare, inclusiv a contribuției financiare din partea primăriei, în cazul atragerii fondurilor donatorilor; • Riscuri tehnologice: nerespectarea termenelor de către antreprenori, lipsa forței de muncă calificate; • Condiții meteorologice nefavorabile pentru executarea lucrărilor exterioare; • Risc demografic (scăderea necesității serviciilor grădiniței din cauza reducerii natalității în oraș); • Lipsa cotelor pentru instalarea panourilor solare.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	350,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Surse de finanțare: Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 28
Denumirea proiectului:	Proiect în or. Basarabeasca pentru crearea unui mediu de viață fără bariere
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.4. Implementarea în mod continuu a măsurilor de amenajare a teritoriului orașului.
Măsura	4.4.1. Proiect în or. Basarabeasca pentru crearea unui mediu de viață fără bariere
Scopul proiectului:	Asigurarea accesului egal al persoanelor cu nevoi speciale și al grupurilor cu mobilitate redusă la obiectele infrastructurii sociale, de transport și ingineresti ale orașului, contribuind la integrarea lor deplină în societate, la sporirea independenței și la îmbunătățirea calității vieții.
Locația:	Orașul Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În or. Basarabeasca există un număr mare de clădiri publice și obiective comerciale care nu asigură accesul persoanelor cu nevoi speciale (de exemplu, persoanelor în scaun rulant), precum și al mamelor cu copii în cărucior. Se consideră oportună realizarea unui proces de monitorizare pentru identificarea tuturor clădirilor (instituții publice, instituții de învățământ, grădinițe, magazine, bănci, unități de alimentație publică) în care nu sunt instalate rampe de acces sau în care rampele existente nu

	corespund cerințelor în vigoare. Totodată, la amenajarea trotuarelor și drumurilor vor fi luate în considerare criteriile necesare pentru deplasarea fără obstacole a persoanelor în scaun rulant și a părinților cu cărucioare pentru copii.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Familiile cu copii; • Persoanele cu nevoi speciale.
Activități principale:	1. Monitorizarea tuturor clădirilor care nu dispun de rampe de acces sau ale căror rampe existente nu corespund cerințelor; 2. Elaborarea Planului de acțiuni pentru crearea unui mediu fără bariere în or. Basarabeasca; 3. Determinarea bugetului total pentru construcția rampelor în clădirile publice și elaborarea documentației de proiect și deviz estimativ; 4. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice a proiectului; 5. Executarea lucrărilor de construcții-montaj; 6. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate:	1. Integrarea persoanelor cu nevoi speciale prin asigurarea accesului la servicii publice; 2. Dezvoltarea infrastructurii orașului cu respectarea principiilor accesibilității.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri financiare (insuficiența finanțării, creșterea prețurilor); • Riscuri tehnice (erori de proiectare, condiții dificile de construcție); • Riscuri organizaționale (incompetența antreprenorilor); • Riscuri sociale (lipsa de înțelegere sau rezistența din partea locuitorilor, acte de vandalism).
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	400,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 29
Denumirea proiectului:	Construcția unei fântâni arteziene în Scuarul „Iubirii și Bunătății” și instalarea sistemului de irigare prin picurare
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.4. Implementarea în mod continuu a măsurilor de amenajare a teritoriului orașului.
Măsură	4.4.2. Construcția unei fântâni arteziene în Scuarul „Iubirii și Bunătății” și instalarea sistemului de irigare prin picurare
Scopul proiectului:	Crearea unui spațiu public amenajat, modern și ecologic, care să contribuie la consolidarea valorilor familiale și să asigure condiții

	confortabile de recreere pentru locuitori, prin instalarea unei fântâni arteziene și implementarea unui sistem automat de irigare.
Locația:	Orașul Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În anul 2016, de către organizația obștească „Clubul Femeilor «Golubka»” a fost implementat proiectul de creare și amenajare a Scuarului „Iubirii și Bunătății” în centrul orașului Basarabeasca. Ulterior, în scuar au fost realizate lucrări suplimentare de amenajare și înverzire. În prezent, apare necesitatea dezvoltării continue a scuarului prin construcția unei fântâni arteziene și instalarea unui sistem de irigare prin picurare pentru întreținerea rondurilor de flori și a plantelor sădite. Acest lucru va facilita întreținerea infrastructurii scuarului și va crea noi oportunități pentru recreere activă și practicarea sportului de către tineri și locuitorii orașului de diferite vârste.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului, inclusiv familiile cu copii; • Persoanele în etate; • Turisții și oaspeții orașului.
Activități principale:	1. Selectarea amplasamentului pentru fântână în scuar și proiectarea sistemului de irigare; 2. Elaborarea documentației de proiect și deviz estimativ, obținerea autorizațiilor; 3. Organizarea licitației pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice a proiectului; 4. Executarea lucrărilor de construcții-montaj; 5. Recepția lucrărilor și darea în exploatare.
Rezultate așteptate	1. Scuar amenajat și modernizat; 2. Îmbunătățirea condițiilor de recreere în scuar.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri tehnice și ingineresti (erori în calculele hidraulice pot duce la presiune scăzută a apei, ceea ce poate determina jeturi prea slabe ale fântânii și irigare neuniformă; existența comunicațiilor subterane neidentificate – în timpul lucrărilor de terasament există riscul de a depista conducte sau cabluri vechi neînregistrate, ceea ce poate duce la sistarea lucrărilor); • Lipsa personalului calificat pentru executarea lucrărilor; • Nerespectarea termenelor de implementare a proiectului; • Risc financiar legat de insuficiența resurselor financiare; • Acte de vandalism; • Costuri ridicate și exploatare necorespunzătoare care pot duce la sistarea funcționării fântânii și a sistemului de irigare.
Perioada estimată de implementare:	2027–2028
Buget estimativ:	120,0 mii lei

Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).
---------------------------------------	---

Numărul proiectului:	Proiectul 30
Denumirea proiectului:	Instalarea coșurilor de gunoi în parcuri și pe străzile orașului
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.4. Implementarea în mod continuu a măsurilor de amenajare a teritoriului orașului.
Măsura	4.4.3. Instalarea coșurilor de gunoi în parcuri și pe străzile orașului.
Scopul proiectului:	Creșterea nivelului de curățenie, amenajarea spațiilor publice (parcuri, străzi), reducerea cantității de deșeuri pe domeniul public și formarea unei culturi a gestionării corecte a deșeurilor în rândul cetățenilor.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Descrierea succintă a problemei: În or. Basarabeasca, pe unele străzi și în zonele de parc nu sunt instalate coșuri de gunoi. Lipsa acestora creează riscuri de poluare și nerespectare a normelor sanitare în oraș. Implementarea proiectului de instalare a coșurilor de gunoi va contribui la soluționarea problemelor-cheie ale mediului urban: reducerea poluării străzilor și parcurilor, prevenirea apariției depozitelor neautorizate de deșeuri și îmbunătățirea stării sanitar-ecologice. Totodată, proiectul va contribui la creșterea nivelului de cultură privind gestionarea deșeurilor, va îmbunătăți aspectul estetic al orașului și va face zonele de recreere mai confortabile.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Turisții și oaspeții orașului.
Activități principale:	1. Planificarea amplasării coșurilor de gunoi în oraș (pe străzi și în parcuri); 2. Elaborarea devizului de cheltuieli pentru implementarea proiectului; 3. Selectarea antreprenorului/furnizorului; 4. Procurarea coșurilor, pregătirea amplasamentelor și instalarea acestora; 5. Asigurarea golirii regulate a coșurilor; 6. Informarea locuitorilor orașului.
Rezultate așteptate:	1. Amenajarea orașului prin instalarea coșurilor de gunoi armonizate cu peisajul urban; 2. Îmbunătățirea condițiilor pentru locuitori, oaspeți și turiști; 3. Amplasarea coșurilor conform normativelor, facilitând aruncarea deșeurilor mărunte; 4. Îmbunătățirea stării sanitare a orașului.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului Basarabeasca
Factori de risc:	• Acte de vandalism și furt; • Riscul de supraaglomerare a coșurilor, care le poate transforma în sursă de poluare, mirosuri neplăcute și apariția rozătoarelor, în cazul nerespectării graficului de golire;

	• Amplasarea necorespunzătoare în oraș; • Utilizarea necorespunzătoare a coșurilor (folosirea acestora ca containere pentru deșeuri menajere); • Condiții meteorologice nefavorabile; • Risc financiar legat de lipsa resurselor pentru implementarea proiectului și pentru exploatarea ulterioară.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	100,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	<i>Proiectul 31</i>
Denumirea proiectului:	Crearea sistemului multilevel de alertare „Oraș Inteligent” pentru situații de urgență
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.4. Implementarea, în regim permanent, a măsurilor de amenajare și îmbunătățire a teritoriului orașului.
Măsura	4.4.4. Crearea sistemului multilevel de alertare „Oraș Inteligent” pentru situații de urgență
Scopul proiectului:	Asigurarea informării garantate, prompte și direcționate a populației orașului, a serviciilor de urgență și a autorităților competente privind apariția situațiilor de urgență (naturale și/sau tehnogene).
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În condițiile actuale, riscul apariției situațiilor de urgență este în creștere. Pentru a asigura operativitatea informării locuitorilor orașului, a instituțiilor publice și a agenților economici, este oportună crearea unui sistem de alertare „Oraș Inteligent”. Experiența altor municipalități demonstrează că existența unui asemenea sistem permite reducerea timpului dintre momentul depistării unei situații de urgență și recepționarea informației de către utilizatori, ceea ce poate diminua consecințele negative. Totodată, sistemul contribuie la sporirea eficienței reacției serviciilor competente și la îmbunătățirea cooperării acestora în condiții de urgență.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Instituțiile publice; • Agenții economici.
Activități principale:	1. Elaborarea caietului de sarcini pentru crearea sistemului de alertare „Oraș Inteligent” în caz de situații de urgență; 2. Organizarea și desfășurarea procedurii de achiziție pentru selectarea contractorului prin platforma achiziții.md; 3. Procurarea echipamentului și instalarea acestuia; 4. Instruirea personalului responsabil; 5. Punerea în funcțiune a sistemului.

Rezultate așteptate:	1. Crearea și implementarea unui sistem eficient de alertare a populației în situații de urgență; 2. Reducerea nivelului mortalității și traumatismelor în condiții de urgență; 3. Micșorarea timpului dintre identificarea pericolului și recepționarea mesajului de către populație; 4. Creșterea eficienței reacției serviciilor competente și îmbunătățirea cooperării interinstituționale în situații de urgență.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Amenințări cibernetice privind securitatea datelor; • Fiabilitatea insuficientă a infrastructurii; • Costuri ridicate ale echipamentului; • Dificultăți în cooperarea interinstituțională. • Perioada de implementare
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	650,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	Proiectul 32
Denumirea proiectului:	Adâncirea albiei râului Râul Cogâlnic
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 4. Promovarea dezvoltării durabile a orașului prin protecția mediului, utilizarea surselor de energie ecologică și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice.
Obiectiv specific:	Obiectiv specific 4.4. Implementarea, în regim permanent, a măsurilor de amenajare și îmbunătățire a teritoriului orașului.
Măsura	4.4.5. Adâncirea albiei râului Cogâlnic (5 km) în scopul reducerii nivelului apelor subterane
Scopul proiectului:	Adâncirea și curățarea albiei râului Cogâlnic de nămol, în vederea asigurării scurgerii naturale a apei și reducerii nivelului apelor subterane.
Locația:	or. Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	În prezent, albia râului Cogâlnic este poluată din cauza lipsei lucrărilor de curățare desfășurate pe o perioadă îndelungată. Ca urmare, situația ecologică este nesatisfăcătoare. Adâncirea și curățarea albiei de depuneri de nămol vor permite restabilirea scurgerii naturale a apei și reducerea nivelului apelor subterane. Aceste măsuri vor contribui la diminuarea semnificativă a cazurilor de inundare a caselor de locuit și a terenurilor din or. Basarabeasca. Pe teritoriul orașului urmează a fi adâncită albia râului pe o lungime de aproximativ 5 km.
Grup-țintă:	• Locuitorii orașului; • Instituțiile publice; • Agenții economici.

Activități principale:	1. Etapa pregătitoare (expertizare, proiectare, obținerea autorizațiilor); 2. Definitivarea devizului de cheltuieli al proiectului; 3. Organizarea și desfășurarea procedurii de achiziție pentru selectarea antreprenorului și a supravegherii tehnice; 4. Executarea lucrărilor (îndepărtarea depunerilor de pe fundul albiei cu drage/excavatoare, curățarea malurilor); 5. Etapa finală (evacuarea și eliminarea deșeurilor, amenajarea teritoriului, monitorizarea calității apei).
Rezultate așteptate:	1. Curățarea albiei râului Cogâlnic; 2. Amenajarea zonei riverane; 3. Revitalizarea bioresurselor râului și dezvoltarea potențialului acvaculturii.
Responsabili și parteneri:	Primăria or. Basarabeasca
Factori de risc:	• Riscuri ecologice (perturbarea ecosistemului natural, afectarea florei și faunei, răspândirea agenților patogeni prin ridicarea nămolului, antrenarea sedimentelor toxice și poluarea secundară a apei); • Afectarea stabilității malurilor și a fundului albiei, dereglarea nivelului apelor subterane; • Dificultăți tehnice (defectarea utilajului, acces limitat în anumite zone); • Condiții meteorologice nefavorabile; • Riscuri financiar-organizaționale legate de eliminarea sedimentelor contaminate.
Perioada estimată de implementare:	2026–2030
Buget estimativ:	5 000,0 mii lei
Surse potențiale de finanțare:	Bugetul local, surse extrabugetare (donatori, programe și fonduri, sponsori).

Numărul proiectului:	<i>Proiect 33</i>
Denumirea proiectului:	Construirea locurilor de joacă pentru copii și a terenurilor sportive în cadrul programului de bugetare participativă
Direcția strategică:	Obiectiv strategic 5: Dezvoltarea potențialului uman și creșterea gradului de implicare a locuitorilor orașului în dezvoltarea socio-economică a localității
Obiectiv specific:	Sarcină specifică 5.1: Creșterea potențialului resurselor umane și extinderea participării locuitorilor orașului la activități civice
Măsura	5.1.1: Implementarea mecanismului de bugetare participativă în realizarea proiectelor de dezvoltare locală în oraș
Scopul proiectului:	Implicarea activă a locuitorilor orașului Basarabeasca în amenajarea mediului urban, înverzirea curților, parcurilor și a altor spații publice, stimularea inițiativei civice și a responsabilității comune pentru dezvoltarea orașului.

Locația:	Cartierele orașului Basarabeasca
Descriere succintă a problemei pe care proiectul urmărește să o soluționeze:	Cartierele orașului sunt foarte slab dotate cu locuri de joacă și terenuri sportive, ceea ce limitează oportunitățile de petrecere a timpului liber și de practicare a activităților fizice de către locuitori.
Grup-țintă:	Locuitorii orașului Basarabeasca, care locuiesc pe: str. Trudovaia (cartier Maison); str. Sovhoznaia (cartier sovhoz); str. K. Marx (cartier Centru); str. Gogol (cartier Flamînda); str. Lenin (cartier Stație)
Activități principale:	1. Stabilirea priorităților pe an și lansarea concursului de proiecte; 2. Crearea grupurilor de inițiativă ale locuitorilor orașului și elaborarea inițiativelor de proiect; 3. Organizarea concursului de proiecte și selectarea câștigătorilor; 4. Semnarea contractelor cu grupurile de inițiativă ale locuitorilor pentru implementarea proiectelor; 5. Implementarea proiectelor; 6. Punerea în funcțiune a obiectivelor.
Rezultate așteptate:	1. Implicarea cetățenilor în procesul de soluționare a problemelor comunității locale; 2. Atracția de resurse suplimentare (contribuții) pentru implementarea proiectelor; 3. Amenajarea și îmbunătățirea infrastructurii orașului; 4. Dobândirea experienței de muncă în echipă de către locuitorii orașului la elaborarea și implementarea proiectelor.
Responsabili și parteneri:	Primăria orașului, grupurile de inițiativă ale locuitorilor, ONG-uri
Factori de risc:	• Nivel scăzut de implicare a locuitorilor orașului; • Scăderea veniturilor bugetului, ceea ce poate împiedica finanțarea completă a proiectelor.
Perioada estimată de implementare:	2 proiecte anual
Buget estimativ:	1.000.000 lei
Surse potențiale de finanțare:	Buget local, surse extra-bugetare (contribuțiile cetățenilor, sponsori)

Anexa N 3

Grupul de lucru pentru planificare strategică

În conformitate cu art. 29 al Legii Republicii Moldova privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 și alin. (1) art. 4 al Legii Republicii Moldova privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, prin dispoziția primarului nr. 0202 din 13 octombrie 2025 a fost creat grupul de lucru pentru planificare strategică, în scopul elaborării Planului strategic de dezvoltare socio-economică a orașului Basarabeasca pentru anii 2026–2030, în următoarea componență:

Pușcari Peotr, primar – președintele grupului de lucru

Membrii grupului de lucru:

2. Munteanu Marina, contabil-șef al primăriei
3. Șevcenko Elena, arhitectul orașului
4. Șibanova Alexandra, specialistă în domeniul tineretului și sportului
5. Ardeleanu Gheorghe, consilier al Consiliului orășenesc
6. Lingurari Evghenia, consilier al Consiliului orășenesc
7. Voroniuc Raisa, administratoara AO „Clubul Femeilor «Golubca»”
8. Iovcev Pavel, președintele AO Centrul de Inițiative pentru Tineret „FEED- BACK”
9. Iofciu Alexandru, membru al AO Centrul de Inițiative pentru Tineret „FEED-BACK”
10. Dima Victoria, administratoara AO „Femei, copii, vârstnici”
11. Radețcaia Lidia, președinta Consiliului veteranilor-ferovieri
12. Crușca Vasile, președintele Consiliului veteranilor raionului Basarabeasca
13. Colițova Natalia, directoare interimară a CRT „Fenix”
14. Cazacenco Iulia, conducătoare artistică a Casei de cultură
15. Florea Irina, directoare interimară a grădiniței „Solnâșco”
16. Ciobanu Dumitrița, directoare interimară a grădiniței „Andrieș”
17. Sibova Victoria, directoare interimară a creșei-grădiniță „Alionka”
18. Suhina Natalia, directoare interimară a grădiniței „Antoșca”
19. Dodica Ilie, angajat al CIME
20. Voitco Tatiana, locuitoare a orașului
21. Crușca Valentina, educatoare la grădinița „Solnâșco”
22. Dobrovolskaia Victoria, pedagogă, locuitoare a orașului
23. Țînor Victor, mediator al primăriei
24. Ivanova Natalia, membră a AO „Clubul Femeilor «Golubka»”
25. Ceban Feodosia, jurnalistă civică
26. Iančeva Svetlana, directoare interimară a bibliotecii orășenești